

CAPITAL

Publicație bilingvă a Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Buletin lunar
al CNPF – luna
octombrie, 2019

2

Decizii ale Consiliului
de Administrație al Comisiei
Naționale a Pieței Financiare

3

Monitor al pieței financiare

Market

<http://www.capital.market.md>
Miercuri, 4 decembrie 2019

Nr.48 (821)
Preț: 7 lei

Politica fiscală și vamală
pentru 2020. Cu ce noutăți
vine Ministerul Finanțelor

4

Banca Mondială își menține programele de creștere a economiei Moldovei, dar apreciază că riscurile sunt în ascensiune

Banca Mondială își menține previziunile de creștere a economiei moldovenești cu 3,6 la sută în anul 2020 și cu 3,8 la sută în 2021, lansate anterior, dar riscurile sunt în creștere, conform actualizării economice, publicată la 28 noiembrie de Banca Mondială în Moldova (BM). Prognoza presupune „progrese continue în raport cu agenda de reforme, inclusiv atenuarea presiunilor fiscale”, informează MOLDPRES.

„Moldova are nevoie de o creștere sustenabilă pentru crearea locurilor de muncă și eliminarea sărăciei pentru că mai mulți oameni”, a declarat Anna Akhalkatsi, Manager de Țară al Băncii Mondale pentru Moldova. „Înțând cont de dependența sporită a Moldovei de țările UE pentru comerț și remiteri, totuși, o încetinire economică suplimentară în UE poate afecta exporturile Moldovei, iar incertitudinea politică continuă poate submina perspectivele macroeconomice pozitive și sustenabilitatea fiscală”.

Experții instituției financiare internaționale apreciază că sunt necesare politici fiscale și financiare prudente pentru a proteja sustenabilitatea macroeconomică și „sunt necesare eforturi imediate pentru a spori productivitatea redusă și a ameliora reforma judiciară”.

„Pe fundul scăderii remiterilor și cererii externe mai slabe, creșterea economică va rămâne moderată și situată sub valorile istorice”, a apreciat expertul Băncii Mondale, Marcel Chistruga, în cadrul prezentării perspectivelor economice pentru Republica Moldova. În opinia economistului, „prognoza presupune continuarea agendei de reforme, consum privat și investiții robuste, pe măsură ce condițiile financiare se stabilizează, încrederea sectorului privat se consolidează, iar prestațiile sociale și salariile în sectorul public continuă să crească. În timp ce exporturile se vor intensifica lent după 2020, în tandem cu creșterea cererii externe, deficitul de cont curent va fi situat sub nivelul valorilor istorice”.

În opinia experților BM, sectoarele necomerciale (de exemplu, comerțul, TIC) și industria vor fi cele

mai dinamice, în timp ce contribuția agriculturii se estimează a fi marginală. În pofida unei programe macroeconomice pozitive, există riscuri considerabile pentru creșterea durabilă în Moldova, care ar putea veni de la încetinirea economică în UE și ca urmare încetinirea exporturilor, iar instabilitatea politică continuă poate submina perspectivele macroeconomice pozitive și sustenabilitatea fiscală.

Deoarece există puține posibilități de creștere a veniturilor, finanțarea deficitului se bazează foarte mult pe finanțarea externă. Necesitățile de finanțare sunt în ascensiune, iar poziția fiscală se poate deteriora din cauza ineficiențelor fiscale structurale și a poverii tot mai mari, determinată de salarii și transferuri sociale. Riscurile pentru sustenabilitate apar și în alte domenii, inclusiv fondul de pensii, precum și datoriiile contingente ale întreprinderilor de stat și ale sectorului finanțiar, estimează Banca Mondială.

Pentru a consolida creșterea potențială, Moldova trebuie să-și sporească productivitatea. Întreprinderile de stat sunt omniprezente, chiar dacă sunt

mai puțin productive per angajat și prezintă o productivitate în declin. Eliminarea controalelor de prețuri și de-monopolizarea economiei, precum și consolidarea concurenței, ar ajuta la eliberarea resurselor pentru creșterea productivității, mai menționează experții Băncii Mondale.

Republica Moldova a înregistrat un avans economic de 5,8 la sută, pe serie brută, în trimestrul doi 2019 față de perioada similară a anului precedent, peste așteptările analiștilor și oficialităților, care au misat pe o creștere cu 3,4-4,4 la sută a Produsului Intern Brut. Statisticile oficiale mai arată că în semestrul întâi s-a înregistrat o creștere de 5,2 la sută, ca urmare Produsul Intern Brut a urcat la circa 90,9 miliarde de lei.

Ministerul Economiei și Fondul Monetar Internațional prognozează o creștere de 3,8 la sută în 2019–2021. Potrivit scenariului optimist al Centrului Analitic Independent „Expert-Grup”, în 2019 și 2020, PIB-ul Republicii Moldova va crește cu 4,4-4,5 la sută, în principal datorită industriei și comerțului.

ÎN ATENȚIA COMPANIILOR – ENTITĂȚI DE INTERES PUBLIC!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, Instituția Publică Ediția Periodică Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.: 022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market
în toate oficiile „Poșta Moldovei” din țară
sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Agenția „Ediții Periodice” (022) 233740

INVITAȚIE DE COLABORARE!

I.P. Ediția Periodică „Capital Market” lansează o propunere de colaborare pentru agenții și companiile de publicitate.

Telefon de contact – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Curs valutar
4.12.2019

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.5037
EUR	1	19.3854
UAH	1	0.7311
RON	1	4.0582
RUB	1	0.2730

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:

ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hâncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR - 10 - 2019

PIAȚA DE CAPITAL

PIAȚA PRIMARĂ

În luna octombrie 2019, în Registrul de stat al valorilor mobiliare au fost înregistrate două emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 5,00 mil. lei, reflectate în *Tabelul nr. 1*.

Volumul emisiunilor de acțiuni în luna octombrie 2019 a constituit 5,00 mil. lei ce indică o creștere cu 1,12 mil. lei sau cu 28,87% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (*Diagrama nr. 1*).

În ianuarie-octombrie 2019, au fost realizate 24 emisiuni de valori mobiliare în valoare totală de 174,92 mil. lei, ceea ce constituie o descreștere cu 297,89 mil. lei sau cu 63,01% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent.

Evoluția numărului și a volumului emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-octombrie 2015–2019 este reflectată în *Diagrama nr. 2* și *Diagrama nr. 3*.

În ianuarie-octombrie 2019, fluxul de investiții străine a constituit 20,44 mil. lei sau 11,69% din totalul emisiunilor de acțiuni.

Totodată, volumul investițiilor străine înregistrat în ianuarie-octombrie 2019 a crescut cu 3,15 mil. lei sau cu 18,22% față de aceeași perioadă a anului precedent (*Diagrama nr. 4*).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA SECUNDARĂ

În luna octombrie 2019, pe piața secundară au fost efectuate 242 tranzacții cu valori mobiliare corporative în volum de 266,88 mil. lei raportate la 21,14 mil. valori mobiliare.

În ianuarie-octombrie 2019, pe piața secundară au fost efectuate 4 405 tranzacții în volum de 5 172,26 mil. lei, volumul acestora înregistrând o creștere cu 1 224,76 mil. lei sau cu 31,03% comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent (*Tabelul nr. 2*).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară în octombrie 2019 după volumul tranzacțiilor și după numărul acestora este reflectată în *Diagrama nr. 5* și *Diagrama nr. 6*.

Totodată, în luna octombrie 2019, pe piața secundară, CNPF a aprobat două prospecțe ale ofertelor de preluare benevolă a valorilor mobiliare (*Tabelul nr. 3*).

TRANZACȚII EFECTUATE PE PIAȚA REGLEMENTATĂ

Conform raportelor prezentate de către entități, în luna octombrie 2019, pe piața reglementată au fost efectuate 16 tranzacții în volum de 25,70 mil. lei raportate la 0,42 mil. unități de valori mobiliare.

Potrivit structurii tranzacțiilor, ponderea maximă după volum a revenit ofertei de preluare obligatorie a acțiunilor MOBIASBANCA-OTP SA, care a constituit 23,90 mil. lei sau 93,00% din volumul total al tranzacțiilor efectuate pe piața reglementată, fiind urmată de 14 tranzacții de vânzare-cumpărare în volum de 1,59 mil. lei constituind, astfel, 6,19% din totalul tranzacțiilor și, respectiv, o tranzacție ca urmare a licitației cu strigare (Pachet unic) – 0,21 mil. lei sau 0,82% (*Diagrama nr. 7*).

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN CADRUL SISTEMULUI MULTILATERAL DE TRANZACȚIONARE (MTF)

În luna octombrie 2019, în cadrul sistemului multilateral de tranzacționare (MTF) nu au fost efectuate tranzacții.

TRANZACȚII EFECTUATE ÎN AFARA PIEȚEI REGLEMENTATE SAU MTF

În luna octombrie 2019, în afara pieței reglementate sau MTF au fost efectuate 226 tranzacții în volum de 241,18 mil. lei raportate la 20,72 mil. unități de valori mobiliare.

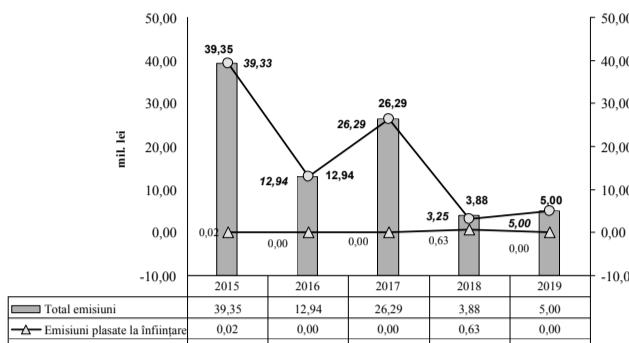
Potrivit structurii tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau MTF, în luna octombrie 2019, ponderea maximă după volum a revenit tranzacțiilor de vânzare-cumpărare, care a constituit 214,3 mil. lei sau 88,85% din volumul total al tranzacțiilor. Totodată, tranzacțiile de achiziționare a acțiunilor proprii în cazul reorganizării emitentului au constituit 22,64 mil. lei sau 9,39% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF (*Diagrama nr. 8*).

Comisia Națională a Pieței Financiare:

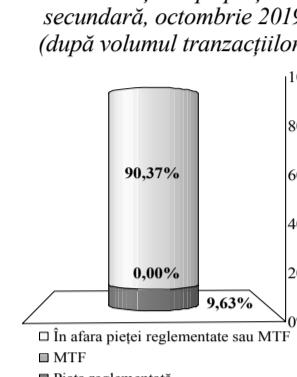
MD 2012, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md

Direcția generală dezvoltare instituțională și relații externe: tel. (37 322) 859 430

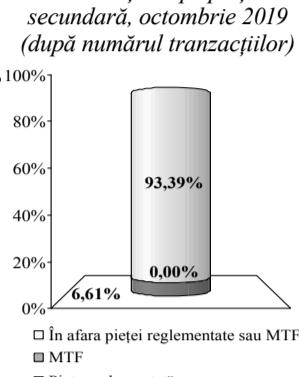
Diagrama nr. 1 Volumul emisiunilor de acțiuni în octombrie 2015–2019

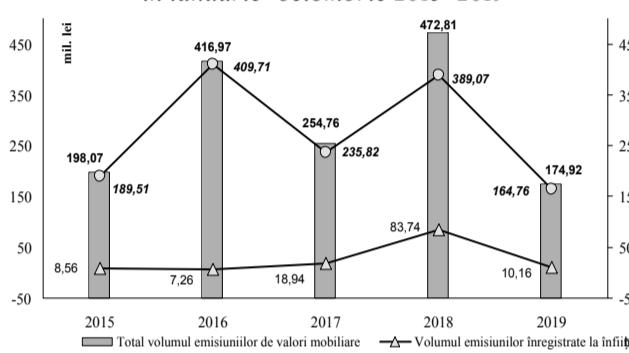
Diagrama nr. 5 Structura tranzacțiilor pe piață secundară, octombrie 2019 (după volumul tranzacțiilor)

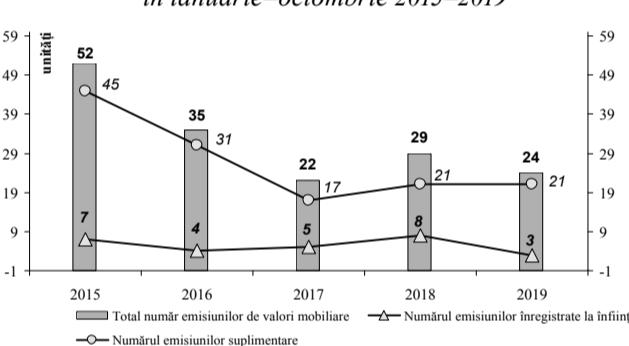
Diagrama nr. 6 Structura tranzacțiilor pe piață secundară, octombrie 2019 (după numărul tranzacțiilor)

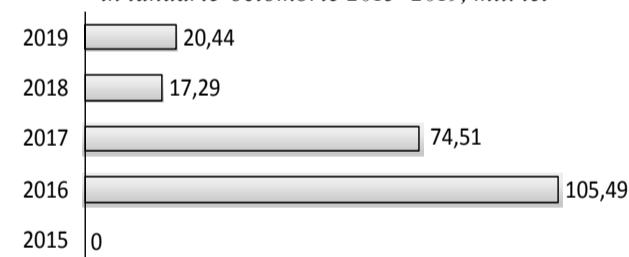
Diagrama nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie–octombrie 2015–2019

Diagrama nr. 3 Numărul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie–octombrie 2015–2019

Diagrama nr. 4 Volumul investițiilor străine în ianuarie–octombrie 2015–2019, mil. lei

- Ofertă de preluare - 23,9 mil. lei
- Tranzacții de vânzare-cumpărare - 1,59 mil. lei
- Tranzacții ca urmare a licitațiilor cu strigare (Pachet unic) - 0,21 mil. lei
- Tranzacții de achiziționare a acțiunilor proprii în cazul reorganizării emitentului - 22,64 mil. lei
- Tranzacții de donații între persoane care sunt soți, rude sau afini de gradul II inclusiv - 3,75 mil. lei
- Tranzacții de retragere obligatorie în condițiile art.31 din Legea privind piața de capital - 0,11 mil. lei
- Tranzacții de vânzare-cumpărare - 214,30 mil. lei
- Moștenire - 0,25 mil. lei
- Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor în formă de valori mobiliare - 0,11 mil. lei
- Tranzacții de răscumpărare de către emitent a valorilor mobiliare plasate în condițiile art.79 din legea privind SA - 0,02 mil. lei

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare

înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare în octombrie 2019

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valoilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Prețul de plată a unei valori mobiliare, lei
Emisiuni de acțiuni suplimentare					
ÎP "COSTEȘTI" SA	MD14OSTE1002	1 500 000	150 000	10	10
INTACT ASIGURĂRI GENERALE SA	MD14INTA1009	3 500 000	3 500 000	1	1
Total		5 000 000			

Tabelul nr. 2 Indicatorii privind volumele tranzacțiilor cu valori mobiliare corporative înregistrate în ianuarie–octombrie 2018–2019

Ianuarie–octombrie	Piață reglementată		Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)		Tranzacții în afara pieței reglementate sau MTF		Total piață secundară	
	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei	unități	mil. lei
2018	265	1 899,21	79	45,04	6505	2003,25	6849	3947,50
2019	145	3 253,01	42	2,16	4218	1917,09	4405	5172,26

Tabelul nr. 3 Ofertele de preluare benevolă derulate în luna octombrie 2019

Hotărârea CNPF	Data publicării în monitorul oficial	Denumirea ofertantului	Date despre valorile mobiliare ce constituie obiectul ofertei			
			Denumirea emitentului	Valoarea nominală lei	Preț propus lei	Nr. de acțiuni ce constituie obiect al ofertei
nr. 49/2 din 15.10.2019	18.1					

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 2 decembrie curent, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancare, mai cu seamă:

AUTORIZARE

- Avizarea dului Vladimir Dolghi în calitate de persoană cu funcție de răspundere (actuar al companiei) la compania de asigurări "GALAS" SA și societatea de asigurări-reasigurări "MOLDCARGO" SA;
- Înregistrarea în Registrul agentilor de asigurare și agenților bancassurance a AEI „CREDITE DIN BARABOI”;
- Reperfecțarea licenței „MOLDASIG” SA, eliberată pe termen nelimitat, pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu includerea Clasei 15 „Asigurări de garanții”, cu „condiții de asigurare a garantilor contractuale”;
- Eliberarea avizului de numire a dului Pavel Căter în funcția de director executiv interimar al Asociației Profesionale „BIROUL NAȚIONAL AL ASIGURĂTORILOR de AUTOVEHICULE”;
- Avizarea cererii de retragere obligatorie adresată acționarilor SA „FULGER ST” de către ofertantul SRL „LAXVA COM”, obiectul căreia îl constituie 118304 acțiuni ordinare nominative emise de SA „FULGER ST”;

• Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ca rezultat al reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată, a înscrisorilor aferente radierii valorilor mobiliare emise anterior de SA Farmacia „REMEDIU FARM-306”, în număr de 130031 acțiuni ordinare nominative;

• Eliberarea companiilor fiduciare „BV Fiduciar Invest” SA și „Econ-Renaștere” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat;

• Aprobarea prețului de vânzare conform actelor de reevaluare a valorilor mobiliare deținute de administratorii fiduciari „BV Fiduciar Invest” SA, „Econ-Renaștere” SA și „Compania Fiduciara a Feroviarilor” SA care se expun la vânzare în modul stabilit de legislație;

• Avizarea înregistrării de stat a modificărilor operate în statutul AEI „MIHĂILENI” (aprobate la adunarea generală extraordinară repetată a membrilor din 27.10.2019).

SUPRAVEGHERE

• Luarea de act în privința deciziei Consiliului societății SA „MOLDASIG” din 25.10.19 privind convocarea pentru 6 decembrie 2019 a adunării generale extraordinare a acționarilor.

Serviciul de presă al CNPF

Niște bani pe care îi dăm cu lumina aprinsă

Acum se discută despre politici bugetar-fiscale, „constituția” financiară a țării, Legea Bugetului, care trece de pe o masă pe alta, ieșe dintr-un birou și intră în altul, părăsește o instituție și se îndreaptă spre alta – pretutindeni generând discuții, controverse, sugestii, satisfacții și, desigur, insatisfacții. Pentru că e vorba despre bani și pentru că unii vor da, alții vor primi, iar o altă categorie, numeroasă și ea, va da ca să poată primi.

Oprește aici aceste jocuri aparente de cuvinte, constănd opiniile diferențe vizavi de taxarea HoReCa. Impozitarea acestui domeniu a împărțit societatea în două tabere, una dintre acestea înglobându-i aproape în totalitate pe angajații și patronii din acest sector.

Aparentele sugerează că și noi vom vorbi în cele ce urmează despre păstrarea cotei actuale sau revenirea la cota precedentă a taxei pe valoare adăugată. Nu. Însă tot despre HoReCa vom discuta. Există un aspect sau un element al acestui gen de business pe care îl cunoaște toată lumea, dar despre care se tace cu desăvârșire mai ales în instituțiile care promovează și implementează politicile fiscale ale Republicii Moldova. Este vorba despre bacăș.

Definiția bacășului vorbește despre o sumă de bani dată, peste „plata cuvenită, pentru un serviciu personal, pentru a câștiga bunăvoiță sau protecția cuiva”. Dar contabilitățile lumii nu prea au treabă cu „plata pentru a câștiga protecția cuiva”. Cât privește „plata pentru un serviciu personal”, aceasta se încadrează destul de frecvent în formatul plăților impozitate, iar abordările diferă de la o tară la alta.

Trebue să spunem din start că în Republica Moldova bacășul nu se impozitează. Mai mult decât atât, tradiția de a lăsa ceva bani peste plată reflectată în bonul de plată este în plin proces de înfiripare. Banii nu se dau cu lumina stinsă, însă nici prea zgromotoasă parădă nu se face din asta. Cert e că peste un an-doi sau mai mulți vom ajunge totuși să abordăm acest subiect cu toată seriozitatea.

Europa și, de la o vreme, România, ne oferă destule modele. Modele care trebuie analizate, pentru că traversăm exact etapa la care se face aşa ceva.

De obicei, cultura bacășului (că așa i se mai spune mărimii acestuia) variază de la o țară la alta. În multe din țări clientul lasă localului între 5 și 20 la sută din valoarea totală a noii de plată. În statele arabe, cota de sus urcă până la 35 la sută.

Există țări în care bacășul este inclus în nota de plată, dar, oricum, clienții își etalează buna educație prin lege.

Legiferarea s-a făcut printr-o ordonanță de urgență cu modificarea unui sir de acte normative în anul 2015, însă peste doar câteva luni ministerul Finanțelor anunță eliminarea obligativității taxării bacășului, pentru că „din păcate nu se poate reglementa în toate spețele sale”. Se mai precizează că, deși taxarea bacășului a fost introdusă la solicitarea mediului de afaceri, aplicarea acestuia s-a dovedit a fi extrem de dificilă.

O altă tentativă datează cu 1 octombrie curent. De data aceasta, bacășul este evidențiat inițial pe o notă de plată, care va fi înmânată clientului. Pe această notă de plată va exista o rubrică destinată alegerii de către client, a nivelului bacășului oferit. O nouitate este că bacășul va putea fi cuprins între zero și 15 la sută din valoarea consumației. Ulterior, clientul va primi fie un bon fiscal, fie același bon, pe care bacășul oferit va fi evidențiat. Bacășul va putea fi oferit și la plata cu cardul, electronică, nu doar la plata cash, în numerar. Este foarte important de menționat că bacășul nu va fi obligatoriu. Este interzis operatorilor economici să condiționeze, sub orice formă, livrarea de bunuri sau prestarea de servicii de acordare a bacășului, iar reglementările se aplică în baruri și restaurante. În ceea ce privește livrărea la domiciliu, proiectul prevede că nu e obligatorie trecerea bacășului pe bon. Sumele provenite din încasarea bacășului se vor distribui integral salariaților. Cu toate acestea, ele vor fi impozitate, iar dările vor fi reținute la surșă, de către angajator, angajații primind doar suma netă în mâna. Companiile vor trebui să stabilească, printr-un regulament intern, procedura și modalitatea de distribuire către salariați, a sumelor provenite din încasarea bacășului.

Pornind de la cifra de afaceri a sectorului economic vizat de circa 15 miliarde lei, se presupune că Ministerul Finanțelor va pune în coșul său între 750 milioane și 1,5 miliarde lei. Suma este una impresionantă și nu poate fi neglijată sub nicio formă.

Autoritățile sunt de părere că în Republica Moldova cifra reală de afaceri în sectorul respectiv rămâne încă necunoscută. Mai mult decât atât, un post vamal instalat într-o cafenea din capitală a crescut de patru ori valoarea vânzărilor. De aici și imposibilitatea de a vorbi despre mărimea bacășului și, respectiv, mărimea impozitelor. Ne limităm doar să spunem că o asemenea problemă există și că, oricum, va veni timpul când ni se va cere să o soluționăm.

Constantin OLTEANU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

BNM a aprobat cinci membri noi ai consiliului Moldindconbank

Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei (BNM) i-a aprobat în funcția de membru al Consiliului BC „Moldindconbank” SA pe Nikolaos Barlagiannis, Nikolay Nikolov, Ana Spînu, Tamjid Hossain Basunia și Gael, Jean-Marie, Ghislain, Gerard du Breil de Pontbriand.

Potrivit agenției INFOTAG, într-un comunicat al BNM se menționează că aceștia au o bogată experiență profesională relevantă profilului de activitate și modelului de business al Moldindconbank și dispun de competențele necesare pentru administrarea băncii în conformitate cu responsabilitățile încredințate.

În aceeași ședință, Comitetul executiv al BNM a aprobat hotărârea privind revocarea unor administratori temporari ai Moldindconbank. Astfel, începând cu 2 decembrie, mandatele administratorilor temporari care exercitau funcțiile de membri ai Consiliului băncii vor înceta. În același timp, Comitetul de conducere al Moldindconbank va fi în continuare administrat de administratori temporari desemnați de către BNM, ale căror mandate rămân a fi valabile până la data de 20 ianuarie 2020.

În comunicatul citat se menționează că BNM apreciază dedicația și profesionalismul de care au dat dovadă Giedrius Steponkus, Sorin Andrei, Anna Gheorghiu și Elena Pungă pe parcursul exercitării mandatelor de administratori temporari, între anii 2016 și 2019.

Autoritatea de reglementare menționează că Moldindconbank activează în regim normal și prestează toate serviciile, inclusiv cele legate de operațiunile cu depozitele, de creditare și decontări.

Nikolaos Barlagiannis (Grecia) are o experiență vastă în conducerea companiilor mari. Această experiență include atât gestionarea curentă, cât și cea strategică a companiilor, precum și gestionarea proceselor de restructurare, achiziții, fuziuni, emitere de titluri de valoare.

Nikolay Nikolov (Bulgaria) dispune de o experiență diversificată, cu pondere semnificativă în domeniul consiliului în afaceri și în activitatea investițională, de asemenea în domeniul tehnologiilor informaționale și sectorul energetic. Nikolay Nikolov a acumulat experiență de peste 18 ani în exercitarea funcțiilor de conducere în cadrul mai multor companii din Bulgaria.

Ana Spînu (Republica Moldova) este doctor în științe economice, conferențiar universitar în cadrul Universității Libere Internaționale din Moldova. Ana Spînu dispune de experiență de peste 20 de ani în domeniul academic.

Tamjid Hossain Basunia (Marea Britanie) în ultimii 10 ani a exercitat funcții de membru al Consiliului în cadrul unor bănci din Federația Rusă. El dispune de o experiență de aproximativ 38 de ani în domeniul auditului, făcând parte din echipa uneia din cele mai mari companii de audit cu renume mondial – PricewaterhouseCoopers.

Gael, Jean-Marie, Ghislain, Gerard du Breil de Pontbriand (Franța) este doctor în științe economice cu experiență semnificativă în sectorul finanțier-bancar și în domenii conexe. În ultimii 10 ani a fost membru al consiliului în cadrul mai multor entități din sectorul finanțier, inclusiv bănci mari din spațiul european (Franța, Slovenia).

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpress: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

REDACTOR-ŞEF:

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziariulom@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC „Victoriabank”, SA, fil.11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi utilizării stările agenției „Moldpres” și „InfoMarket”

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate.

Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redactorului. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL

Politica fiscală și vamală pentru 2020. Cu ce noutăți vine Ministerul Finanțelor

Politica bugetară și vamală pentru anul 2020 a fost aprobată de către Guvern. Acum doi ani, autoritățile anunțau că pentru prima oară vor fi stabilite reguli de joc, de ordin fiscal și vamal, pe o perioadă de trei ani, 2018–2020, iar aceasta înseamnă stabilitate, claritate, previzibilitate și siguranță că peste un an ele nu vor fi schimbate, dar vor urma cursul actului legislativ. Însă primele modificări s-au făcut deja după vizita misiunii Fondului Monetar Internațional, iar noul Guvern a menținut aceste modificări, dar a venit și cu unele schimbări pentru „asigurarea unor condiții clare, echitabile și competitive de dezvoltare a mediului de afaceri, edificarea veniturilor proprii prin asigurarea nivelului de finanțare”.

În final, Ministerul Finanțelor urmărește prin adoptarea proiectului:

- reguli clare de impozitare bazate pe echitate și simplitate fiscală;
- asigurarea unei previzibilități a politicii și legislației și crearea unui mediu investițional atractiv;
- stimularea unor procese economice;
- extinderea bazei fiscale.

Cele mai importante modificări ce se regăsesc în proiectul de lege sunt:

- Includerea unei norme care să prevadă ex-pres dreptul agentului economic de a beneficia de deducere pentru plăți efectuate salariaților sau în folosul acestora, din care au fost reținute impozitele salariale.

Sunt tot mai frecvente cazurile când agenții economici efectuează plăți salariaților (ajutor de sărbătorile naționale, cu ocazia zilei de naștere) sau în folosul acestora (abonamente la sport etc.) pentru care agentul economic reține toate impozitele salariale. Inspectorii fisicali însă pun la îndoială dreptul deducerii acestor cheltuieli în scopuri fiscale la calcularea impozitului pe venit pentru agentul economic. În urma introducerii normei respective, cheltuielile peste plafoanele stabilite de Guvern vor consta în cheltuieli deducibile în scopuri fiscale.

- Permitea la deducere a datorilor în valoare de până la 1000 de lei a căror termen de prescripție a expirat.

- Abrogarea normei de limitare a deducerii în sumă de 200 000 lei pentru autoturismele procurate de agenții economici care nu sunt utilizate în procesul de producție și prestare a serviciilor.

Actualmente, Codul fiscal prevede limitarea sumei permise spre deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor de amortizare a autoturismelor a căror valoare maximă este de 200 000 lei, care sunt utilizate în alte scopuri decât în calitate de mijloace fixe în activitatea de bază, a căror amortizare constituie parte componentă a costului vânzărilor. Se propune excluderea limitei, ceea ce va asigura o apropiere mai mare între suma cheltuielilor efectuate în scopuri financiare și cele recunoscute în scopuri fiscale.

- Includere în lista veniturilor neimpozabile a sumelor achitate din Fondul de compensare a investitorilor.

Conform Legii cu privire la piața de capital nr. 171/2012, fondul de compensare a investitorilor are scopul de a compensa clientilor persoane fizice ai societăților de investiții în cazul incapacității societăților de investiții de a returna mijloacele bănești și/sau instrumentele financiare ale clientilor, transmise societăților de investiții în contextul prestației serviciilor de investiții și serviciilor conexe. Totodată, în cazul incapacității societăților de investiții de a returna mijloacele bănești și/sau instrumentele financiare ale clientilor, Fondul achită fiecărui client prejudicat o compensație nu mai mare de 6000 lei. Astfel, similar cu prevederile privind compensarea pierderilor din depunerile la depozitele bancare care sunt considerate, conform prevederilor Codului fiscal, surse de venit neimpozabile, se propune un tratament fiscal similar și pentru compensația achitată din contul Fondului de compensare a investitorilor.

- Modificarea tratamentului de impozitare a donațiilor.

Un aspect discutat pe larg în ultima perioadă este de impozitarea donațiilor, precum și for-

mula de reglementare a mecanismului de impozitare. În acest context, inclusiv la solicitarea mediului de afaceri, se impune necesitatea efectuării unor concretizări în partea ce ține de impozitarea donațiilor efectuate de către agenții economici, în funcție de tipul acestora.

Persoana care face o donație sub formă de mijloace bănești (cu excepția donațiilor făcute în scopuri filantropice și de sponsorizare indicate la art. 36 alin. (2)) se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate (art. 21 alin. (4) din Codul fiscal). Pentru eliminarea modalităților de realizare a optimizațiilor fiscale se propune introducerea unei norme pentru care în cazul în care agentul economic care face o donație sub formă de bunuri, această tranzacție să fie considerată ca fiind vânzarea bunului.

În asemenea situații agentul economic va fi nevoie să majoreze venitul impozabil.

De asemenea, se propune modificarea tratamentului fiscal pentru persoanele fizice care efectuează donații. În prezent, persoanele fizice care efectuează donații urmează să includă la venituri și, respectiv, să fie impozitată cu 12%, suma donației ce depășește venitul impozabil. Propunerea este ca persoanele fizice care efectuează donații urmează să includă la venituri și, respectiv, să fie impozitată cu 12%, suma donației ce depășește venitul total.

- Extinderea dreptului de selectare și aplicare a regimului de deducere a amortizării în scopuri fiscale pentru activele imobilizate.

Asemenea perioadei fiscale 2018, pentru perioada fiscală 2019 agenții economici vor avea dreptul de a alege și a aplica sistemul fiscal de calculare a amortizării în scopuri fiscale conform metodologiei aplicate până în anul 2018.

- Extinderea cu 1 an a scutirii de impozitul pe venit a dobânzilor bancare a persoanelor fizice, până la 1 ianuarie 2021.

Conform legislației, nu se impozitează, până la 1 ianuarie 2020, dobânzile persoanelor fizice rezidente, cu excepția celor înregistrate într-o formă de organizare juridică a activității de întreprinzător, de la depozitele bancare; valorile mobiliare corporative sub formă de obligațiuni și valorile mobiliare, care sunt instrumente ale pieței monetare, cum ar fi certificatele bancare de depozit și cambiile bancare; depunerile membrilor pe conturile de economii personale în asociațiile de economii și împrumut ale cetățenilor amplasate pe teritoriul R. Moldova. Impozitarea acestora, începând cu 1 ianuarie 2020, ar putea avea impact în sensul descurajării economisirii banilor și ar stimula retragerea mijloacelor depozitate de populație la băncile licențiate, fapt care va crea deficiențe în procesul de creditare a economiei naționale.

- Substituirea bazei impozabile aferente regimului fiscal pentru agenții economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii (IVAO) din venitul operațional în venituri totale, cu excluderea unor categorii de venituri (subvenții, dobânzi etc.).

Actualmente, agenții economici, subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, care nu sunt înregistrati ca plătitori de TVA, cu excepția gospodăriilor tărănești (de fermier) și întreprinzătorilor individuali, aplică un regim simplificat de impozitare (impozitul pe venit din activitatea operațională – IVAO). Acest regim fiscal constă în aplicarea unui impozit în mărime de 4% pe venitul din activitatea operațională, fără a ține cont de cheltuielile efectuate.

Însă în obiectul de impunere nu sunt incluse veniturile obținute din vânzarea mijloacelor fixe, a imobilizărilor necorporale etc.

Se propune de a lărgi sfera de aplicare a impozitului în mărime de 4% prin înlocuirea, în definiția bazei impozabile, a venitului operațional cu venitul total. În acest sens, obiectul de impunere va constitui venitul total obținut în cadrul activității de întreprinzător.

Totuși, nu se vor supune impozitării:

- veniturile din subvenții;
- venituri din recuperarea prejudiciului material;
- venituri din plusurile de active imobilizate și circulante constatate la inventariere;
- venituri din decontarea datorilor cu termen de prescripție expirat față de persoanele interdependente;
- venituri din dividende și participații în alte entități;
- venituri din compensarea pierderilor din calamități și alte evenimente excepționale;

– veniturile rezultante din restituirea sau anularea unor dobânzi și/sau penalități de întârziere, care au fost cheltuieli nedeductibile la calculul venitului impozabil în perioada aplicării regimului general.

- Modificarea termenului de achitare a TVA pentru serviciile importate la data de 25 la lunii următoare celei de efectuare a importului sau de achitare.

În cadrul desfășurării activității de întreprinzător, agentul economic procură servicii de la nerezidenți R. Moldova (de ex: Facebook, Google) cu efectuarea plăților prin card. Legislația fiscală tratează asemenea tranzacție ca import de servicii supus impozitării cu TVA (20%).

Reieșind din redacția actuală a Codului fiscal, termenul de achitare a TVA la buget pentru astfel de servicii este data efectuării plății în adresa nerezidentului. Adesea aceste plăți sunt efectuate automat prin debitarie directă. Din aceste considerente, contribuabilii se confruntă cu dificultatea monitorizării zilnice a extragerilor de pe card și onorarea obligației fiscale privind plata TVA.

În acest sens, se propune ca exigibilitatea plății TVA la serviciile importate să apară din (1) momentul importului sau (2) momentul achitării, în dependență de care din ele a avut loc prima. Iar obligația fiscală privind achitarea TVA se va realiza până la data de 25 la lunii următoare celei în care a avut loc unul din cele două evenimente: fie (1) importul, fie (2) achitarea.

- Aplicarea TVA pentru serviciile electronice prestate de agenții economici nerezidenți către populație.

Incepând cu 1 ianuarie 2018, Uniunea Europeană a unificat legislația în partea ce ține de TVA, aplicabilă între țările UE și a introdus norma conform căreia TVA se achită la locul achitării consumatorului de servicii. Până la această dată multe companii internaționale „migră prin piață” în căutarea jurisdicțiilor fiscale mai prielnice cu cote TVA aplicabile mai reduse, unde instituia filiale pentru desfășurarea afacerilor cu consumatorii europeni.

Propunerea vizează stabilirea în calitate de subiect imponzabil cu TVA în R. Moldova a nerezidenților ce desfășoară activitate de întreprinzător fără deținerea formei organizatorico-juridice în R. Moldova, ce prestează servicii prin intermediul retelelor electronice, persoanelor fizice rezidente sau livrăză mărfuri cu utilizarea unei interfețe electronice ce facilitează vânzarea la distanță a mărfurilor.

Conform conceptului, compania nerezidentă care prestează servicii electronice persoanelor fizice rezidente urmează să se înregistreze la Serviciul Fiscal de Stat, cu achitarea și declararea trimestrială a TVA pe livrările de servicii în adresa persoanelor fizice rezidente.

- Scutirea de TVA fără drept de deducere la importul și/sau achiziția materiei prime, articolelor utilizate la producerea tractoarelor și tehnicii agricole.

Actualmente, conform prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 271 din Codul fiscal, sunt scutite de TVA, fără drept de deducere, tractoarele și tehnica agricolă. Prețul final al tractorului autohton (în cazul unor tractoare similare) este mai mare în comparație cu cel de import dat fiind faptul că în prețul final se includ și costurile supuse pentru suma TVA achitată la materia primă, piese, servicii etc.

- Extinderea bazei impozabile a accizei aplicată la valoarea autoturismelor importate prin aplicarea cotelor progresive.

Legislația fiscală prevede o acciză suplimentară de 2% pentru autoturismele mai scumpe de 1,5 milioane de lei. Astfel, în anul 2018, pentru 79 de mașini cu o valoare mai mare de 1,5 milioane de lei, au fost incasate la bugetul de stat aproximativ 2 milioane de lei. Se propune instituirea unei accize suplimentare.

- Anularea obligației de înregistrare a facturilor fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale.

• Unificarea termenului de declarare și achitare a impozitului pe bunuri imobiliare la data de 25 septembrie.

- Scutirea de taxa pentru efectuarea procedurilor vamale a mărfurilor exportate prin trimiteri poștale a căror valoare nu depășește 1000 euro.

Proiectul politică bugetare și vamale pentru anul 2020 urmează să fie examinat și adoptat de către Parlament.

Vlad BERCU

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piață reglementată în perioada 25.11.2019 - 29.11.2019

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
26.11.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	100	260,66	26 066,00	100	1315442	0,01	Cumparare vinzare
26.11.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	6	260,66	1 563,96	100	1315442	0,00	Cumparare vinzare
28.11.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	10	260,66	2 606,60	100	1315442	0,00	Cumparare vinzare
28.11.2019	MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	20	260,66	5 213,20	100	1315442	0,00	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 24.06.2019 - 28.06.2019

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare							
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA DRUM-96	MD14CRUM1004	100	3	67	6700,00	4,100
2	SA EDILITAR	MD14LIDE1005	10	3	2195	3292,50	1,785
3	SA TUTUN-CTC	MD14TCTC1007	20	15	12587	377610,00	0,216
4	SA ORIZONT	MD14RIZO1001	268	1	101	27068,00	0,18
5	SA COMBINATUL AUTO NR.4 DIN CHIȘINĂU	MD14AUBI1000	10	4	1153	6050,00	0,18
6	SA MOLDOVA-AGROINDBANK BC	MD14AGIB1008	200	1	2	200,00	0,0002
7	SA ASITO DIRECT	MD14ASDI1002	10	2	180	540,00	0,004
8	SA LIA	MD14ILIAA1002	10	1	6304	18912,00	81,31

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA CODREANCA	MD14CODR1003	10	1	184	1840,00	0,10
2	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	560	560,00	0,0008
3	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	23	230,00	0,0074
4	SA OTELCON	MD14OTEL1009	10	1	4	40,00	0,00
5	SA CENTRUL TEHNIC - CEADÎR-LUNGA	MD14CETH1009	20	1	5	100,00	0,004
6	SA ESTATE GROUP	MD14ESRO1004	4	1	82	328,00	0,001

Tipul tranzacției: Donație între persoanele care sănă soți, rude sau afini pînă la gradul II inclusiv

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA IONEL	MD14NELI1003	4	1	376	1504,00	0,00
2	SA CODREANCA	MD14CODR1003	10	1	184	1840,00	0,10
3	SA SUCCES-COM	MD14SUCC1005	10	3	27412	274120,00	69,72
4	SA MOLDOVA-AGROINDBANK BC	MD14AGIB1008	200	1	13	2600,00	0,0013

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA CARTEA	MD14CATE1006	20	1	10	550,00	0,005

Tipul tranzacției: Distribuirea valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor în formă de valori mobiliare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de VM tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderea VM în numărul total al alcestoră in circulație, %
1	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	22	220,00	0,0071

SA „Confort-A.M.”

anunță că la data de 28.11.2019 pe adresa: mun. Chișinău, str. Variația, 6, s-a desfășurat adunarea extraordinară cu prezența acționarilor, cворумul a constituit 98,484%,

**ÎN CADRUL CĂREIA UNANIM
A FOST APROBATĂ HOTĂRÂREA:**

1. Încheierea tranzacției de proporții și tranzacției cu conflict de interes: transmiterea în ipotecă a bunurilor imobile ale societății în favoarea BC „Moldova Agroindbank” SA la valoarea de ipotecă acceptată de Bancă.

CA „General Asigurări” SA

La data de 20.11.2019, în cadrul CA „General Asigurări” SA, mun. Chișinău, str. Puskin, nr. 47/5, s-a ținut Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății, cu cворумul de 100,00%.

**ÎN CADRUL ADUNĂRII AU FOST
ADOPTATE URMĂTOAREA HOTĂRÎRE:**

- 1) S-a modificat pct. 2.4 al Hotărârii Adunării Generale Extraordinare din 23.11.2016 după cum urmează: sintagma „de 3 (trei) ani” se substituează cu cuvântul „nedeterminată”, în rest textul rămâne neschimbă;
- 2) A aproba Tranzacțiile de achiziționare a bunurilor mobile (autovehicule de model Range Rover) cu valoarea totală a acestor tranzacții de până la 4.000.000,00 (patru milioane) lei.

CF “BV Fiduciar-Invest” SA**Lista societăților cu răspundere limitată, părțile sociale ale cărora se expun la vînzare
de către CF “BV Fiduciar-Invest” SA terțelor persoane:**

Comisia de licitare a CF “BV Fiduciar-Invest” SA în proces de licitare a genului de activitate, comunică că, în conformitate cu Hotărârea comisiei de licitare din 16.10.2019 privind aprobare actului de reevaluare a părților-sociale deținute de administratorul fiduciar și Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 50/5 din 21.10.2019 cu privire la administratorul fiduciar CF “BV Fiduciar-Invest” SA, la data de 17.01.2020 începând cu ora 10-00 pînă la ora 12-00, la sediul companiei: mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 26, vor fi expuse spre vînzare următoarele părți-sociale deținute de companie, după cum urmează:

Nr.	Denumirea Societății cu răspunderelimitată	Adresa	IDNO	Capitalul social, lei	% deținut	Prețul initial de vînzare a părții-sociale, lei
1.	S.R.L. „Alunel & Compania”	mun. Chișinău, str. Costin Miron, 25	1003600154253	26 475	80,25	11 466
2.	S.R.L. „ARC-2”	mun. Chișinău, str. P. Rareș, 36	1003600107204	52 086	0,4	640
3.	S.R.L. „Avion – LV”	mun. Chișinău, bd. Dacia 60/3	1002600012129	11 524 770	0,09	20 368
4.	S.R.L. „Cornul Belșugului & Co”	mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 12	1003600154208	209 060	80	86 652
5.	SRL “Gogoasa Com”	mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa, 12 OF	15699012	82 629	80	34 703
6.	S.R.L. „Livada Aurie & CO”	mun. Chișinău, str. M. Costin 25	1003600154183	54 256	80	21 620
7.	S.R.L. „Magazinul Cornul Belșugului”	mun. Chișinău, bd. Dacia 44	1011600042436	209 060	80	113 729
8.	S.R.L. „Menaj & Compania”	mun. Chișinău, str. Costin Miron, 25	1003600154275	290 017	80	157 770
9.	S.R.L. Cafeneaua Prichindel și CO”	mun. Chișinău, str. Ștefan cel Mare 71	1002600038651	139 482	0,41	36 095
10.	S.R.L. „Tip Ciad”	or. Ciad-Lunga, str. Lomonosov, 8	1003611150301	533 151	0,25	4 393
11.	S.R.L. „Visternici-Com”	mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 12, ap. 605	1003600154334	112 185	80	61 029
12.	S.R.L. „Zambile”	mun. Chișinău, str. Uzinelor 6	29510017	80 105	96	92 543
13.	S.R.L. „Zodiac și Compania”	mun. Chișinău, str. M. Costin 25	1003600154172	27 918	80	11 466
14.	S.R.L. „Carenius”	mun. Chișinău, str. Goga Octavian, 7	1002600020159	150 703	4,43	152 618
15.	S.R.L. „Gloria-Foc”	or. Cahul, str. Chișinăului, 20	41652	8 575	80	4 665

Notă: Părțile sociale menționate vor fi realizate ca părți-sociale unice.

Dreptul de procurare a părților-socialei îl au:

1. Persoane fizice și juridice din Republica Moldova;
2. Persoane fizice și juridice străine, apătrizi.

Cererile de participare la licitație pot fi depuse la sediul CF “BV Fiduciar-Invest” SA (mun. Chișinău, str. Sarmizegetusa 26, tel: (022)63-92-74 și tel: 068540069) pînă la data de 13.01.2020.

„FULGER S.T.” S.A.**ANUNȚ PRIVIND CEREREA DE RETRAGERE OBLIGATORIE A ACTIUNILOR DEȚINUTE DE ACȚIONARI MINORITARI
A EMITENTULUI „FULGER S.T.” S.A. INTERMEDIAȚĂ DE SOCIETATEA DE INVESTIȚII CB „DAAC INVEST” S.A.**

în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea privind piața de capital nr. 171 din 11.07.2012 (în continuare „Legea nr. 171/2012”)

Emitentul ale cărui valori mobiliare fac obiectul cererii de retragere obligatorie

Emitentul: Societatea pe acțiuni „FULGER S.T.” (IDNO 1002600055043) are emise 1629140 acțiuni ordinare nominative de clasa I (ISIN MD14-FULR1002), cu drept de vot, formă nematerializată, valoarea nominală 2 lei.

Capitalul social: 3258280 lei.

Sediul: MD-2044, bd. Mircea cel Bătrân, 7, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Genurile principale de activitate: Comerțul cu ridicata al mărfurilor nealimentare de larg consum; Închirierea bunurilor imobiliare proprii; intermedieri pentru vînzarea unui assortiment larg de mărfuri; comerțul cu amănuntul în magazine nespecializate; alte tipuri de comerț cu amănuntul în magazine specializate; comerțul cu amănuntul al produselor alimentare în magazine specializate; comerțul cu amănuntul al băuturilor alcoolice și altor băuturi; comerțul cu amănuntul al produselor din tutun.

Telefon de contact: 022 33 13 12

Valorile mobiliare ce fac obiectul cererii de retragere obligatorie

Procedura de retragere obligatorie vizează un număr de 118304 acțiuni, reprezentând 7,262% din totalul acțiunilor emise de „FULGER S.T.” S.A.

Inițiatorul procedurii de retragere obligatorie (în continuare-ofertant), numărul de acțiuni deținute de ofertant și de persoana cu care acesta acționează în mod concertat

Ofertantul: „LAXVA COM” S.R.L. – adresa: MD-2020, str. Socoleni, 5/5, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Persoana cu care ofertantul activează în mod concertat: Mammadov Safar – adresa: str. N. Testemitanu, 17/2, ap. 6, mun. Chișinău, Republica Moldova.

Telefonul de contact al ofertantului: 022 74 15 72 Ofertant a derulat în perioada 23.10.2019 – 06.11.2019 o ofertă de preluare benevolă a acțiunilor. Prospectul ofertei de preluare a fost aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 49/2 din 15.10.2019.

Urmare a ofertei, ofertantul împreună cu persoana cu care activează în mod concertat dețin 1510836 acțiuni ordinare, reprezentând 92,738% din totalul acțiunilor, și anume:

„LAXVA COM” S.R.L. – 824424 acțiuni, ce constituie 50,605% din acțiunile cu drept de vot platificate de Emitent;

Mammadov Safar – 686412 acțiuni, ce constituie 42,133% din acțiunile cu drept de vot platificate de Emitent.

În conformitate cu art. 30 din Legea nr. 171/2012, deținătorii de acțiuni, cu excepția celor care prezintă în scris declarația privind refuzul de a vinde acțiunile, sunt obligați să vîndă la un preț echitabil ofertantului, la cererea acestuia acțiunile deținute dacă după derularea unei oferte de preluare ofertantul deține singur sau împreună cu persoanele cu care activează în mod concertat cel puțin 90% din valorile mobiliare emise de emitent.

Astfel, prin prezentul anunț ofertantul adresează acționarilor minoritari cererea de retragere obligatorie a acțiunilor emise de „FULGER S.T.” S.A.

Prețul care urmează să fie plătit și modul de determinare a prețului

Prețul oferit pentru o acțiune este 2,03 lei per acțiune și este egal cu prețul oferit acționarilor în cadrul ofertei de preluare benevolă derulată de Ofertant în perioada 23.10.2019 – 06.11.2019. Prețul este stabilit cu respectarea prevederilor art. 23 alin. (1) Legii nr. 171 din 11.07.2012 privind piata de capital.

Locul și modul în care deținătorii de valori mobiliare se vor adresa ofertantului sau intermediarului în vederea înstrâinării valorilor mobiliare sau prezentării declarației de refuz

În perioada de retragere acționari care acceptă cererea de retragere obligatorie prezintă în scris ofertantului sau intermediarului cel puțin următoarele informații:

1. datele de identificare și date de contact;
2. declarația privind acordul ca ofertantul să achiziționeze toate acțiunile deținute evidențiate în contul deținătorului;
3. modalitatea aleasă pentru realizarea plății acțiunilor deținute: personal, prin mandat poștal sau prin transfer bancar cu indicarea rechizitelor bancare necesare.

Declarația poate fi prezentată personal sau prin reprezentant împuñat cu procură autenticată notarială.

Acționari care nu doresc să-și înstrâineze acțiunile vor comunica în scris ofertantului sau intermediarului, în perioada de retragere, despre refuzul de a vinde acțiunile în termenul specificat, cu includerea cel puțin a următoarelor informații:

1. datele de identificare și datele de contact;
2. declarația privind refuzul de a vinde valori mobiliare care îi aparțin

Dacă pe parcursul duratei cererii de retragere obligatorie acționarul nu va înainta ofertantului sau intermediarului în scris cererea de refuz sau cerea de înstrâinare a acțiunilor deținute, se consideră că acționarul a acceptat tacit cererea ofertantului.

Pe durata cererii de retragere obligatorie în zilele de lucru între orele 10:00-17:00 acționari vor prezenta ofertantului sau intermediarului acceptul sau refuzul de a înstrâină acțiunile deținute la sediul Ofertantului: str. Socoleni, 5/5, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2020 sau la sediul intermediarului SI CB „DAAC Invest” S.A.: str. Calea Ieșilor, 10, of. 14, or. Chișinău, MD-2069.

Confirmarea existenței mijloacelor de plată necesare pentru achiziționarea acțiunilor care constituie obiectul cererii de retragere obligatorie, modalitatea de achitare a contravaloarei acțiunilor

Ofertantul va utiliza fonduri proprii pentru achiziția valorilor mobiliare care constituie obiectul cererii de retragere obligatorie și garantează achitarea acestora prin deschiderea unui cont de depozit la care va fi depusă suma în lei ce reprezintă contravaloarea acțiunilor.

Ofertantul va plăti contravaloarea acțiunilor prin modalitatea aleasă și comunicată de acționar.

În cazul cînd o asemenea comunicare nu este făcută, ofertantul efectuează plată acțiunilor prin mandat poștal cu confirmare de primire la adresa acționarului, aşa cum este aceasta menționată în registrul acționarilor a Emitentului.

În cazul cînd mijloacele bănești plătite acționarilor sănătății returnate ofertantului, acesta le va depune în contul bancar, special deschis la BC „Victorabank” S.A. în favoarea acționarilor care nu au incasat contravaloarea acțiunilor.

Durata cererii de retragere obligatorie (perioada de retragere)

Prezentă cerere de retragere obligatorie este valabilă pentru o perioadă de 30 (treizeci) zile calendaristice și va fi cuprinsă între 04.12.2019 și 02.01.2020.

Avizarea cererii de retragere obligatorie nu are valoare de garanție și nici nu reprezintă o altă formă de apreciere a CNPF cu privire la tranzacțiile realizate ca urmare a procedurii de retragere. Decizia de avizare atestă doar faptul că cererea de retragere obligatorie corespunde cerințelor stabilite de legislația privind piața de capital.

Societatea de Investiții CB „DAAC Invest” S.A., Intermediar; „LAXVA COM” S.R.L., Ofertant.

SA „Basarabia-Nord”**comunică privind rezultatele
adunării generale extra-
ordinare a acționarilor.**

Adunarea generală extraordinară a acționarilor SA „Basarabia-Nord” a avut loc la data de 29.11.2019 pe adresa: mun. Bălți bulevard Victoriei 90 A cu cворумul de 85,78% din numărul total de 820 768 acțiuni cu drept de vot.

Întreprinderile mici și mijlocii din Republica Moldova vor putea obține granturi în valoare de până la 200 mii lei, în cadrul programului „Ecologizarea economiei”

Programul de Ecologizare a întreprinderilor mici și mijlocii a Republicii Moldova a fost prezentat, pe 28 noiembrie, în cadrul celei de-a XII ediții a Conferinței Internaționale a IMM-urilor, organizată tradițional de Organizația pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM).

Programul “Ecologizarea IMM-urilor” include 3 componente: dezvoltarea instrumentarului informațional și a infrastructurii de implementare, acordarea suportului financiar în domeniul ecologizării IMM-urilor și monitorizare și suport post-finanțare.

Prin intermediul acestui program, cel puțin 150 de companii vor fi selectate pentru finanțare în procesul de implementare a acțiunilor de ecologizare, adoptarea standardelor, utilizarea tehnologiilor și a inovațiilor ecologice.

Totodată, se preconizează, ca circa 3000 de persoane să beneficieze de suport informațional, iar cel puțin 400 de întreprinderi să fie instruite pentru a putea implementa principiile economiei verzi. La etapa de finanțare, companiile pot participa la un concurs de granturi. Se planifică alocarea a 100 de granturi în valoare de până la 200 mii de lei (care vor acoperi până la 70% din costul proiectului) și 50 de granturi în valoare de până la 500 mii de lei (care vor acoperi 50% din costul proiectului).

Programul de ecologizare are o durată de 36 de luni (anii 2019- 2021) cu posibilitatea de extindere. Bugetul constituie 60 milioane de lei pentru întreaga perioadă de implementare. Potrivit ODIMM, întreprinderile mici și mijlocii generează aproximativ 64% din poluarea industrială, însă doar 16% dintre acestea participă la campanii de mediu. Guvernele din întreaga lume sunt din ce în ce mai preocupate de identificarea celor mai bune soluții și tehnologii pentru gestionarea corectă a deșeurilor.

InfoMarket

**Societate pe Acțiuni
“Circul din Chișinău”**

anunță acționarii S.A. “Circul din Chișinău” privind convoacarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. “Circul din Chișinău”. Adunarea va avea loc la data de 06.12.2019 ora 12.00 în incinta Ministerului Educației, Culturii și Cercetării cu sediul mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la reorganizarea Întreprinderii de Stat “Organizația Concertistică și de Impresariat Moldova-Concert” prin fuziune (absorbția) Societății pe Acțiuni “Circul din Chișinău”;
- Prelungirea împunerărilor lui Alexandru RUSU ca persoană responsabilă de a reprezenta societatea în organele competente pe chestiunile ce îl de reorganizarea acesteia.
- Diverse

Consiliul de Administrare al S.A. Circul din Chișinău

**În atenția acționarilor
“CEPROSERVING” S.A.**

„CEPROSERVING” S.A. informează cu privire la decizia Adunării Generale Extraordinare a acționarilor, care s-a ținut cu prezența acționarilor în data de 29 noiembrie 2019, cu vot unanim (cvorumul – 98,99%).

A HOTĂRÂT:

- A aproba încheierea tranzacției de proporții privind comercializarea bunurilor imobil și mobile ale S.A. „CEPROSERVING” – construcție (nr. cadastral 0100207.232.01) cu suprafața la sol de 1185,10 m. p. și suprafață totală de 5323,0 m. p.; teren aferent (nr. cadastral 0100207.232) cu suprafață de 0,2092 ha., amplasate pe adresa: mun. Chișinău, bd. Constantin Negruții, 2, sectorul Centru la prețul de expunere la licitația din 11.09.2019 în sumă de 35 479 775,0 lei, precum și condițiile de încheiere a contractului de vânzare-cumpărare.
- A investi Directorul general al societății cu dreptul de semnare al contractului de vânzare – cumpărare a bunului imobil ei a bunurilor mobile montate/installate pe acest imobil la prețul licitației de 35 479 775,0 lei.

Procesul verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor a fost autentificat de către Comisia de cenzori a societății.

“Niutams Ceramica” S.A.

Aviz privind hotărîrile aprobate la data 22.11.2019 de adunarea generală extraordinară a acționarilor

La adunarea acționarilor, petrecută cu prezența acestora, pe adresa or. Rîșcani, str. Independenței, 189, din 7 acționari care au dreptul de participare la adunare și dețin total 25949 acțiuni cu drept de vot, s-a prezentat 1 acționar, care deține 25404 acțiuni cu drept de vot (voturi) – 97,899% din numărul total de voturi. Cvorumul necesar este prezent.

LA ADUNARE CU VOT UNANIM (Pentru 25404 voturi – 100% din voturi reprezentate) S-AU APROBAT HOTĂRÎRILE PRIVIND:

- Încetarea înainte de termen a împunerărilor d-nei Nedea Nelea din funcția de cenzor al societății și a d-lui Nedea Iurie din funcția de director.
- A aproba quantumul retribuției muncii membrilor comisiei de cenzori și a directorului societății.
- A alege în comisia de cenzori pe 5 ani pe Zuza Vitalie, Tabacari Svetlana, Tabacaru Viorica.
- A desemna în funcție de director pe 5 ani pe Rodion Tăbăcaru.
- A aproba modificări și completări la statutul societății.
- A acorda d-lui Rodion Tăbăcaru împunerări de semnare și prezentare în numele S.A. “Niutams Ceramica” la Agenția Servicii Publice cerea și documentele aferente privind înregistrarea directorului nou, comisiei de cenzori și a modificărilor/completărilor la statutul societății.

Уважаемый акционер СП ЗАВОД «ТОПАЗ» АО!

Доводим до Вашего сведения, что на основании решения Совета директоров от 29.11.2019 года, на 20.12.2019 года созвано внеочередное общее собрание акционеров СОВМЕСТНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ ЗАВОД «ТОПАЗ» АО. Форма проведения собрания – заочная. Собрание будет проведено 20.12.2019 года в 10.00, по адресу Республика Молдова мун. Кишинэу пл. Д. Кантемира 1.

ПОВЕСТКА ДНЯ ВНЕОЧЕРДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ СОСТОИТ ИЗ ДВУХ ВОПРОСОВ, А ИМЕННО:

- Внесение изменений в Устав.
- О заверении подписи председателя и секретаря общего собрания акционеров ревизионной комиссией.

Список акционеров, имеющих право на участие во Внеочередном Общем собрании акционеров, проводимом в заочной форме, составлен по состоянию на 06.12.2019 года.

Акционеры могут ознакомится с материалами к повестке дня Внеочередного Общего собрания акционеров С.П. «ТОПАЗ» А.О. по адресу Республика Молдова мун. Кишинэу пл. Д. Кантемира 1, с «10» декабря 2019 г. по «19» декабря 2019 г. (за исключением нерабочих дней) с 14.00 до 16.30 часов. Информация о порядке заполнения бюллетеня для голосования содержится в тексте бюллетеня.

Результаты голосования на Внеочередном Общем собрании акционеров С.П. «ТОПАЗ» А.О., проводимом в заочной форме, будут доведены до сведения акционеров путем опубликования информационного сообщения в газете “Capital Market” и на веб-страницы Общества, в срок, установленный действующим законодательством.

Stimați acționari SA “MOLDOVA-TUR”

In temeiul hotărârii din 02.12.2019 Consiliul Societății anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care se va desfășura la data de 23.12.2019 la adresa: bd. Stefan cel Mare 67, et. 4, sala de sedință.

Înregistrarea acționarilor: de la 09.00 pana la 09.45. Începutul adunării: 10.00.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea modificărilor și completărilor în Statutul Societății.
- Privind admiterea acționarilor Societății spre tranzacționare pe piață reglementată.
- Aprobarea Codului de guvernanță corporativă a Societății.
- Aprobarea Regulamentului Consiliului Societății.
- Aprobarea Regulamentului Organului Executiv a Societății.
- Aprobarea Regulamentului Comisiei de Cenzori a Societății.
- Aprobarea Politicii Interne a Societății.
- Autentificarea semnăturilor președintelui și secretarului adunării pe procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este perfectată la data de 04.12.2019 de către Societatea de registru “Registru-Ind” SA.

De materialele referitoare la ordinea de zi a adunării generale extraordinare se poate lua cunoștință începând cu data de 11.12.2019 pe adresa mun. Chișinău, str. Pușkin 26, bir. 401 între orele 9.00 – 16.00 (zilele de lucru).

Participarea la Adunarea generală extraordinara se va efectua în baza buletinului de identitate, iar a reprezentanților – în baza procurii.

În atenția acționarilor ÎM “Tirex Petrol” SA.

La 29.11.2019 s-a desfășurat adunarea generală extraordinară a acționarilor, care a adoptat următoarele decizii:

- A alege Consiliul Societății Î.M. „Tirex Petrol” S.A. pentru perioada 29.11.2019- 28.11.2021 în următoarea componentă:
  - Tatiana Ignat;
  - Dumitru Pruteanu;
  - Andrei Crasnoșan;
  - Andrei Gîrjev;
  - Ana Ciobă.
- A alege în calitate de membri în comisia de cenzori a Î.M. „Tirex-Petrol” S.A. pentru perioada 29.11.2019-28.11.2021 următoarele persoane:
  - Prisăcari Margarita;
  - Negura Aliona;
  - Bacico Olga.
- A aproba modificările și completările la Regulamentul Organului Executiv al Î.M. „Tirex Petrol” S.A. și la Regulamentul Consiliului Î.M. „Tirex Petrol” S.A. conform amendamentele anexate la procesul-verbal”.

“BANCA DE ECONOMII” S.A. în proces de lichidare

/IDNO-1003600002549/

aduce la cunoștința potențialilor cum-părători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitației “cu strigare”, de vânzare ca pachet unic, în perioada de expunere 24.12.2019 – 27.12.2019, a valorilor mobiliare

SA “MOLDASIG” (IDNO-1002600053315), cantitate acțiuni – 61 200 unități, preț per acțiune – 139,20 lei, valoarea totală – 8 519 040.00 lei. Valorile mobiliare se vând în conformitate cu Regulamentul privind organizarea și efectuarea tranzacțiilor cu pachetele unice de valori mobiliare pe piață reglementată a Bursei de Valori a Moldovei.

Informații suplimentare, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul “BANCA DE ECONOMII” S.A. în proces de lichidare pe adresa: mun. Chișinău, str. Mircea cel Bătrân, 23 (tel.: 067218127) și la SVM „Iuventus – DS” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 65 of. 710 (tel.: 27 00 35).

“BANCA DE ECONOMII” S.A. în proces de lichidare

/IDNO-1003600002549/

aduce la cunoștința potențialilor cum-părători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitațiilor “cu strigare”, de vânzare a bunurilor mobile (valori mobiliare) în loturi unice în perioada de expunere 06.12.2019 – 06.01.2020 după cum urmează:

SA “Magistrala” (IDNO-1002602003473), cantitate acțiuni 43 689 la preț per acțiune – 2,03 lei, valoarea totală 88,688.67 lei, începutul licitației din 23.12.2019;

SA “ASPA” (IDNO-1003606006192) cantitate acțiuni 97 498 la preț per acțiune – 11,58 lei, valoarea totală 1,129,026.84 lei, începutul licitației din 23.12.2019 și S.A.

Bursa de Valori a Moldovei (IDNO 1003600004978), cantitatea de acțiuni – 1 (una) la preț – 120,121.70 lei per acțiune, valoarea totală 120,121.70 lei, începutul depunerii cererilor din 06.12.2019.

Bunurile mobile se vând în condiții speciale care sunt prevăzute de actele interne ale emitenților nominalizați și de legislația RM.

Doritorii pot lua cunoștință de bunurile expuse la vânzare și procedura de vânzare a activelor nominalizate, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul Banca de Economii S.A. în proces de lichidare pe adresa: mun. Chișinău, bl. Mircea cel Bătrân, 23 (tel. 067218127) și la societatea de investiții „VALINVEST” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 5/1 (tel: 22-12-55,079778164).

ACTIVITATEA CELOR CARE CUMPĂRĂ NUCI VA FI REGLEMENTATĂ

Activitatea persoanelor fizice care se ocupă de cumpărarea nucilor va fi legalizată și reglementată. Despre aceasta a anunțat deputatul Partidului Acțiune și Solidaritate, vicepreședintele Comisiei parlamentare pentru agricultură și industria alimentară, Vladimir Bolea.

Potrivit agenției INFOTAG, el a spus că, în Moldova, exportatorii de nuci cumpără de la persoanele fizice mai multe kilograme de nuci în baza buletinului de identitate și întocmirei actului de achiziție. În același timp, persoana juridică este obligată să rețină 5% din suma plătită pentru achiziții pentru a transfera statului sub forma unei taxe unice.

“Dar noi știm că în toate piețele din Moldova, precum și în afara lor, există o categorie de persoane care pot fi numiți achiziționari. Anume activitatea acestor persoane nu este reglementată de lege. Atunci când solicită certificatul preferențial de tip Euro 1 pentru scutirea de taxe vamale în Uniunea Europeană, exportatorului i se cere să demonstreze prin acte originea mărfii. Problemele au apărut atunci când persoanele juridice cumpărăi 2-3 tone de nuci de la achiziționari, al căror statut nu este reglementat”, a explicat deputatul.

Potrivit lui, modificările legislative au fost incluse în politica fiscală de către actualul Minister al Finanțelor și reprezintă primul pas pentru reglementarea acestei chestiuni și simplificarea activității economice a exportatorilor.

Conform proiectului de lege, achiziția de produse de origine vegetală, inclusiv nuci, în scopul vânzării ulterioare este o activitate antreprenorială și trebuie înregistrată în orice formă legală. În același timp, în decurs de un an calendaristic, achiziționarul poate vinde exportatorilor produse într-o sumă care nu depășește 1,2 milioane de lei. Alte modificări se referă la confirmarea originii mărfii.

AUTORITĂȚILE TRANSNISTRIEI INTENȚIONEAZĂ SĂ SCOATĂ LA PRIVATIZARE OPT ÎNTEPRINDERI MARI ALE REGIUNII

Guvernul Transnistriei a aprobat programul de privatizare pentru anii 2020- 2021, în care a inclus pachetele de “stat” a opt întreprinderi mari. În cazul în care Sovietul Suprem adoptă legea, guvernul speră să obțină din vânzare aproape 322,5 mil. ruble (\$20 mil.).

Potrivit agenției INFOTAG, lista include, în special, fabrică de cusut “Odema” din Tiraspol, renumită încă din perioada sovietică, unde munesc astăzi 525 de persoane, iar capacitatele de producție funcționează în proporție de 68%. Pentru 100% acțiuni ale companiei cu valoarea contabilă de 68,2 mil. ruble, autoritățile regiunii speră să primească 61,2 mil. ruble. Privatizarea este planificată pentru anul 2020 în cadrul unui proiect individual.

De asemenea, spre vânzare sunt propuse 100% din acțiunile fabricii de conserve din Camenca, ale combinatului de panificație din Rîbnița, ale combinatului de panificație din Bender, ale întreprinderii științifice și de producție “Aparate electrice”, 42,99% din acțiunile SA “Elektromas”, 25% din acțiunile uzinei de ciment de la Rîbnița și ale fabricii de cusut “Vestra” din Bender.

Totodată, guvernul a pregătit o listă de cinci “întreprinderi de stat unitare” pentru “deetatizarea lor prin transformarea în societăți pe acțiuni de tip deschis”. Este vorba despre uzina “Biochim” (Bender), “Pâinea din Bender”, “Asociația de producție industrială” (Tiraspol), “Mina Grigoriopol” și “Institutul transnistrean de proiectare”.

MINISTRUL ECONOMIEI A DISCUTAT CU EXPERTII BÂNCII MONDIALE DESPRE SPORIREA COMPETITIVITĂȚII LA EXPORT A ÎNTEPRINDERILOR DIN MOLDOVA

Sporirea competitivității la export a întreprinderilor din Moldova a constituit subiectul principal al întrevederii de luni a ministrului Economiei și

Infrastructurii, Anatol Usatii, cu o echipă de experti ai Bâncii Mondiale, condusă de directorul de țară pentru Moldova, Anna Akhalkatsi.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la serviciul de presă al ministerului, discuțiile s-au mai axat pe subiecte ce țin de reducerea constrângerilor și a poverii cadrului de reglementare asupra mediului de afaceri, implementarea la maxim a Ghiseului unic electronic, dar și continuarea reformelor în domeniul întreprinderilor de stat, inclusiv procesul de privatizare.

“Apreciez implicarea Bâncii Mondiale în proiectele ce contribuie la dezvoltarea mediului de afaceri în Republica Moldova și la îmbunătățirea competitivității companiilor. Mizăm în continuare pe suportul partenerilor externi și dorim dezvoltarea unor parteneriate durabile și sustenabile în beneficiul cetățenilor noștri”, a menționat ministrul.

De asemenea, părțile au vorbit despre deblocarea procesului de export al produselor de origine animalieră către piețele UE precum și despre constrângerile la importul de produse din sectorul agricol din Uniunea Europeană în ceea ce privește procesul de omologarea a certificatelor fitosanitare.

Potrivit comunicatului, Anna Akhalkatsi a menționat că Banca Mondială va susține Guvernul de la Chișinău în implementarea reformelor și contează pe profesionalismul și responsabilitatea echipei guvernamentale în realizarea tuturor angajamentelor asumate.

MOLDOVA A REDUS ACHIZIȚIILE DE GAZE RUȘEȘTI

În ianuarie-septembrie, Republica Moldova a procurat 703,9 mil. metri cubi de gaze rusești sau cu 12,1 mil. (1,7%) mai puțin față de perioada similară a anului 2018.

În același timp, în termeni monetari, achizițiile au crescut cu 22,7% (541,7 mil. lei), până la 2,924 mld. lei (\$169 mil.) din cauza majorării prețului de achiziție de la 3 327 la 4 154 lei pentru o mie de metri cubi (cu 24,8%).

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE), compania “Moldovagaz” a livrat consumatorilor moldoveni 682,8 mil. metri cubi de gaz (+0,1%) în valoare de peste 3,252 mld. lei (-8,1%). În același timp, deși tariful s-a redus de la 5 192 la 4 764 lei (cu 8,1%), furnizorul a colectat de la consumator peste 3,763 mld. lei (-4,3%). Aceasta este cu 839,7 mil. lei mai mult decât costul achiziției de gaze.

Cea mai mare parte din gaz a fost consumată de sectorul energetic – 239,5 mil. metri cubi (35,1%) și de populație – 239,3 mil. (35%).

Nivelul decontărilor consumatorilor a constituit 115,7% (+4,7 p. p.), iar “Moldovagaz” a plătit companiei “Gazprom” pentru gazul procurat 104,1% față de 101% în ianuarie-septembrie 2018.

Diferența dintre volumele de gaz achiziționate și livrate consumatorilor a constituit aproximativ 21,1 mil. metri cubi. În termeni monetari, aceste pierderi au depășit 100,5 mil. lei (\$5,8 mil.), chiar dacă sunt calculate după prețul de achiziție de la “Gazprom”.

MOLDOVA A REDUS PRODUCȚIA ȘI CONSUMUL DE ENERGIE ELECTRICĂ

“Gas Natural Fenosa Furnizare Energie” (GNFFE) și “Furnizare energie electrică Nord” (FEE Nord) au cumpărat în ianuarie-septembrie 2,718 mld. kWh de energie electrică sau cu 1,8% (48,7 mil.) mai puțin decât în anul trecut.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la datele Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE), ponderea achizițiilor de la producătorii de energie moldoveni s-a redus de la 17,8% la 16,8%, în timp ce ponderea achizițiilor de la producătorii externi a crescut de la 82,2% la 83,2%.

În termeni monetari, a fost procurată energie electrică în valoare de 2,872 mld. lei (+6,7%) la prețul mediu de 105,7 bani pentru 1 kWh comparativ cu 97,2 bani în ianuarie-septembrie 2018. De la producătorii locali s-a cumpărat 728,9 mil. kWh de energie la prețul de 159,1 bani (+6,3 bani). De la producătorii străini (din Ucraina și de la Centrala de la Cuciurgan din Transnistria, care aparțin companiei ruse “Inter RAO” – “I.”) achizițiile au însumat 2,143 mil. lei la prețul de 94,8 bani (+9,6 bani).

Serviciile de transportare a energiei au constituit 393,6 mil. lei, iar cele de distribuție – 1,572 mld. lei și s-au redus cu 6,7 mil. și, respectiv, 9,3 mil. lei.

Conform raportului, livrările către consumatori au constituit 2,718 mld. kWh, însă în sumă de 4,792 mld. lei, deoarece tariful mediu pentru ei a fost de 176,3 bani.

Nivelul achitărilor pentru energia electrică a fost în medie de 99,9% (-6,3 p. p.). În cazul consumatorilor GNFFE, nivelul achitărilor a fost de 100,6%, în timp ce la consumatorii FEE Nord – de 98,1%.

INFOTAG precizează: Capacitatea de generare a energiei electrice în Moldova permit producerea a circa un sfert din energia electrică consumată. Este vorba de CET-1 și CET-2 din Chișinău, care au fost reorganizate în 2015 în “Termoelectrica”, și CET Bălți. Însă în ultimii ani, a crescut producția de energie din surse regenerabile (centrale eoliene, panouri solare, biocombustibili). Conform strategiei energetice, până în 2020 acestea ar trebui să asigure 17% din energia consumată în Moldova.

COMPANIILE PRIVATE ȘI STATUL AU INVESTIT MAI MULT, ÎN NOUĂ LUNI ALE ANULUI 2019, ÎN ACTIVE PE TERMEN LUNG

Investițiile în active imobilizate au depășit, în nouă luni ale acestui an, 15,78 miliarde lei, cu 15,6 la sută peste nivelul din perioada similară a anului trecut. Oamenii de afaceri au investit în proiecte pe termen lung peste 9,6 milioane de lei, cu 11,7 la sută mai mult decât în ianuarie-septembrie 2018, iar investițiile de la bugetul de stat s-au ridicat la 1,3 miliarde lei, indică datele Biroului Național de Statistică (BNS), informează MOLDPRES.

Investițiile în active pe termen lung, realizate în nouă luni ale acestui an, depășesc cu aproape 6 miliarde lei nivelul din aceeași perioadă a anului 2016, când s-a înregistrat o scădere dramatică a investițiilor, de 17,6 la sută. 2019 este al treilea an din ultimii cinci când a fost înregistrată cea mai mare creștere. Expertii economici afirmă că investițiile în activele materiale pe termen lung efectuate din sursele proprii ale agenților economici, acest indicator fiind unul dintre factorii decisivi care pot asigura creșterea și bunăstarea economică din țară, au fost stimulate și de majorarea investițiilor din banii publici. Investițiile de la bugetul de stat au sporit în ianuarie-septembrie 2019 cu 4,6 la sută față de perioada corespunzătoare a anului precedent, iar cele finanțate din bugetele unităților administrative-teritoriale, cu 25,3 la sută. În total din banii publici s-au făcut investiții de 2,24 miliarde de lei.

După tipurile de active, în nouă luni 2019, au fost înregistrate creșteri esențiale ale investițiilor în clădiri nerezidențiale – cu 28,2 la sută, construcții inginerești – 13,5, mijloace de transport – 13,1, clădiri rezidențiale – cu 12,4 la sută. Investițiile în aceste domenii au influențat majorarea volumului total de investiții în active imobilizate, care cuprind atât investițiile în active materiale (clădiri, mașini, utilaje), cât și cele nemateriale (drepturi de proprietate intelectuală, programe informative).

Din volumul total al investițiilor realizate în ianuarie-decembrie 2018, investițiile în mașini, utilaje, instalații de transmisie rămân în continuare cu cea mai mare pondere – 31,1 la sută, constată statisticienii.

Ministerul Economiei și Infrastructurii prognozează pentru anul curent o creștere a investițiilor în active materiale pe termen lung cu 18 la sută, până la 33,1 miliarde lei.

BNM A ACTUALIZAT A DOUA OARĂ ÎN NOIEMBRIE MAXIMUL ISTORIC AL REZERVELOR VALUTARE

Pe 22 noiembrie, rezervele valutare ale Bâncii Naționale a Moldovei au ajuns la un nou record, depășind \$3,058 mld. Aceasta este cu \$2,7 mil. mai mult decât recordul precedent, înregistrat acum două săptămâni, pe 8 noiembrie.

Rezervele valutare în valută convertibilă au atins cifra de \$3,054 mld. În același timp, \$1,779 mld. sunt menținute în valori mobiliare, iar \$\$1,274 mld. reprezintă disponibilități și plasări la termen, inclusiv în bânci din străinătate.

Rezervele în aur constituie \$3,517 mil. La sfârșitul anului 2018, activele oficiale de rezervă ale BNM au însumat \$2,995 mld., în 2017 – \$2,803 mld., în 2016 – \$2,206 mld., în 2015 – \$1,756 mld., în 2014 – \$2,156 mld., în 2013 – \$2,82 mld.; în 2012 – \$2,515 mld., în 2011 – \$1,965 mld., în 2010 – \$1,717 mld.

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
октябрь 2019 г.

2

Решения Административного
совета Национальной комиссии
по финансовому рынку

3

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 4 декабря 2019 г.

Nr.48 (821)
Цена 7 леев

Налоговая и таможенная
политика на 2020 год.
Что предлагает Минфин?

4

ВБ сохраняет прогноз роста экономики Молдовы, но отмечает растущие риски

Всемирный банк (ВБ) сохраняет сделанные ранее прогнозы роста молдавской экономики на 3,6% в 2020 году и на 3,8% в 2021 году, но отмечает растущие риски. Прогноз предполагает «непрерывный прогресс в отношении программы реформ, в том числе смягчение налогового давления», информирует МОЛДПРЕС.

«Молдова нуждается в устойчивом росте для создания рабочих мест и ликвидации бедности как можно большего количества людей», – заявила менеджер Всемирного банка по Молдове Анна Ахалаки.

Эксперты ВБ считают, что для защиты макроэкономической устойчивости необходимы разумная налоговая и финансовая политика и «немедленные усилия для повышения низкой производительности и улучшения судебной реформы».

«На фоне снижения денежных переводов и ослабления внешнего спроса экономический рост останется умеренным и будет ниже исторических значений», – отметил эксперт Всемирного банка Марчел Киструга, представляя экономические перспективы для Республики Молдова. По мнению экономиста, «прогноз предполагает продолжение программы реформ, частного потребления и надежных инвестиций, поскольку финансовые условия стабилизируются, доверие частного сектора укрепляется, а социальные выплаты и зарплаты в государственном секторе продолжают расти. В то время как экспорт будет медленно расти после 2020 года вместе с внешним спросом, отрицательные чистые продажи за рубежом будут находиться ниже уровня исторических значений».

По мнению экспертов ВБ, некоммерческие секторы (например торговля, ИКТ) и промышленность будут наиболее динамичными, в отличие от сельского хозяйства. Несмотря на позитивный макроэкономический прогноз, существуют значительные риски для

устойчивого роста в Молдове, причиной которых может послужить экономический спад в ЕС и замедление экспорта, а продолжающаяся политическая нестабильность может подорвать позитивные макроэкономические перспективы и финансовую устойчивость.

Поскольку существует мало возможностей для роста доходов, финансирование дефицита в значительной степени зависит от внешнего финансирования. Потребности в финансировании растут, а налоговое положение может ухудшиться из-за структурной налоговой неэффективности и растущего бремени, обусловленного заработной платой и социальными переводами. Риски в плане устойчивости возникают и в других областях, включая пенсионный фонд, отмечает Всемирный банк.

Чтобы укрепить потенциальный рост, Молдова должна повысить свою производительность. Государственные предприятия повсеместны, несмотря на то, что они менее продуктивны на одного сотрудника и демон-

стрируют снижение производительности. Устранение проверок цен и демонополизация экономики, а также укрепление конкуренции помогут высвободить ресурсы для повышения производительности, отмечают эксперты Всемирного банка.

Республика Молдова зарегистрировала экономический рост в 5,8% во втором квартале 2019 года по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, что выше прогнозов аналитиков и официальных лиц (3,4-4,4%). Официальная статистика также показывает, что в первом полугодии рост составил 5,2%, в результате ВВП вырос примерно до 90,9 млрд леев.

Министерство экономики и Международный валютный фонд прогнозируют рост на 3,8% в 2019 – 2021 годах. По оптимистичному сценарию Независимого аналитического центра Expert-Grup, в 2019 – 2020 гг. ВВП Республики Молдова вырастет на 4,4-4,5%, в основном благодаря промышленности и торговле.

ВНИМАНИЮ КОМПАНИЙ – СУБЪЕКТОВ ПУБЛИЧНОГО ИНТЕРЕСА!

Оператор Официального механизма накопления информации IP Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

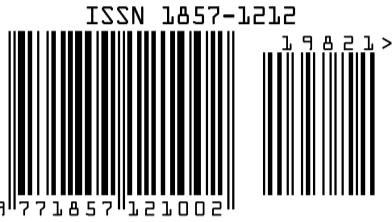
Подпишись на газету Capital Market в любом отделении «Poșta Moldovei» страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
“Ediții Periodice” (022) 233740

ПРИГЛАШАЕМ К СОТРУДНИЧЕСТВУ!

Периодическое издание «Capital Market» приглашает к сотрудничеству рекламодателей, рекламные агентства и агентов.

Контактный телефон – 022 22 9445,
email – gt@capital.market.md

Курс валют
на 4.12.2019 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.5037
EUR	1	19.3854
UAH	1	0.7311
RON	1	4.0582
RUB	1	0.2730

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ - 10 - 2019

РЫНОК КАПИТАЛА

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В октябре 2019 года в Государственном реестре ценных бумаг зарегистрированы две дополнительные эмиссии акций на сумму 5,00 млн леев, отраженные в Таблице №1.

Объем эмиссий акций в октябре 2019 года составил 5,00 млн леев, что на 1,12 млн леев или на 28,87% больше, чем за аналогичный период предыдущего года (Диаграмма №1).

В январе – октябре 2019 года осуществлено 24 эмиссии ценных бумаг на общую сумму 174,92 млн леев, что на 297,89 млн леев или на 63,01% меньше, чем за аналогичный период предыдущего года.

Динамика объема и количества эмиссий акций в январе – октябре 2015 – 2019 гг. отражена в Диаграмме №2 и Диаграмме №3.

В январе – октябре 2019 года иностранные инвестиции составили 20,44 млн леев или 11,69% от общего объема акций.

Кроме того, объем иностранных инвестиций за этот период увеличился на 3,15 млн леев или на 18,22% по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Диаграмма №4).

СДЕЛКИ НА ВТОРИЧНОМ РЫНКЕ

В октябре 2019 года на вторичном рынке были проведены 242 сделки с корпоративными ценностями бумагами на сумму 266,88 млн леев, в сделках участвовало 21,14 млн ценных бумаг.

В январе – октябре 2019 года на вторичном рынке провели 4 405 сделок на сумму 5 172,26 млн леев, что на 1 224,76 млн леев или на 31,03% больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №2).

Доля сделок на вторичном рынке в октябре 2019 года по объему и количеству сделок отражена в Диаграмме №5 и Диаграмме №6.

Кроме того, в октябре 2019 года на вторичном рынке НКФР утвердила два проспекта добровольных предложений на получение контроля над ценностями бумагами (Таблица №3).

СДЕЛКИ НА РЕГУЛИРУЕМОМ РЫНКЕ

Согласно отчетам, представленным субъектами, в октябре 2019 года на регулируемом рынке было проведено 16 сделок на сумму 25,70 млн леев, в сделках участвовало 0,42 млн единиц ценных бумаг.

В структуре сделок максимальная доля по объему пришлась на обязательное предложение на получение контроля над акциями MOBIASBANCA-OTP SA на сумму 23,90 млн леев или 93,00% от общего объема сделок на регулируемом рынке, далее следуют 14 сделок купли-продажи на сумму 1,59 млн леев или 6,19% от общей суммы сделок и сделка по результатам аукциона по продаже единичных пакетов – 0,21 млн леев или 0,82% (Диаграмма №7).

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ В РАМКАХ МНОГОСТОРОННЕЙ ТОРГОВОЙ СИСТЕМЫ (МТС)

В октябре 2019 года в рамках МТС сделок не было зарегистрировано.

СДЕЛКИ, ОСУЩЕСТВЛЕННЫЕ ВНЕ РЕГУЛИРУЕМОГО РЫНКА ИЛИ ВНЕ МТС

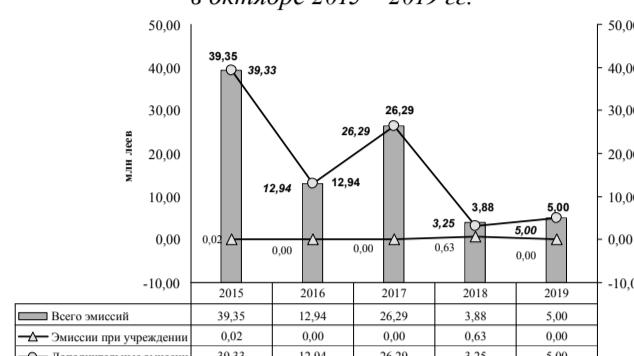
В октябре 2019 года вне регулируемого рынка или вне МТС было осуществлено 226 сделок на сумму 241,18 млн леев, в сделках участвовало 20,72 млн единиц ценных бумаг.

Исходя из структуры сделок вне регулируемого рынка или вне МТС, в октябре 2019 года наибольшая доля приходится на сделки купли-продажи, составившие 214,3 млн леев или 88,85% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС. Сделки приобретения собственных акций в случае реорганизации эмитента составили 22,64 млн леев или 9,39% от общего объема сделок вне регулируемого рынка или вне МТС (Диаграмма №8).

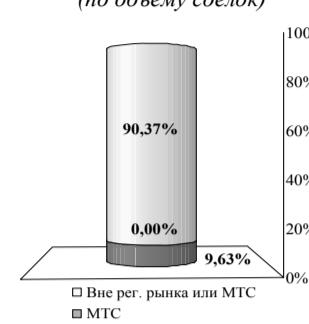
*MD 2012, мун. Кишинёв,
пр-т Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md*

*Генеральное Управление институционального
развития и внешних отношений:
тел. (373 22) 859 430*

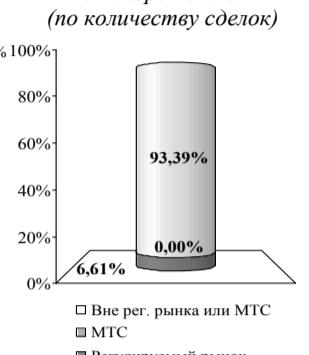
Диаграмма №1 Объем эмиссий ценных бумаг в октябре 2015 – 2019 гг.

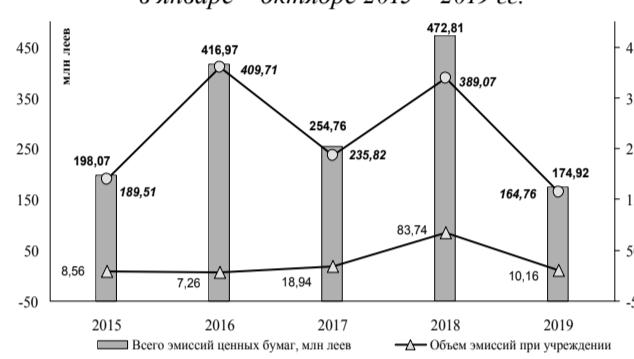
Диаграмма №5 Структура сделок на вторичном рынке, октябрь 2019 г. (по объему сделок)

Диаграмма №6 Структура сделок на вторичном рынке, октябрь 2019 г. (по количеству сделок)

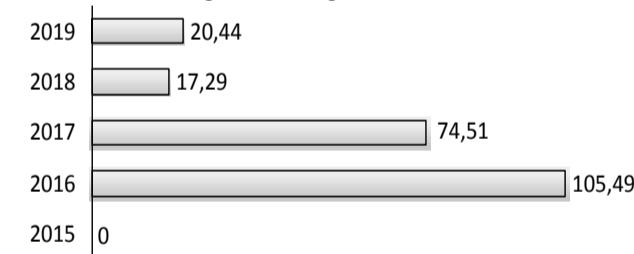
Диаграмма №2 Объем эмиссий ценных бумаг в январе – октябре 2015 – 2019 гг.

Диаграмма №3 Количество эмиссий ценных бумаг в январе – октябре 2015 – 2019 гг.

Диаграмма №4 Объем иностранных инвестиций в январе – октябре 2015 – 2019 гг.

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) в октябре 2019 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, леев	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, леев	Стоимость размещения ценной бумаги, леев
Дополнительные эмиссии					
ÎP "COSTEŞTI" SA	MD14OSTE1002	1 500 000	150 000	10	10
INTACT ASIGURĂRI GENERALE SA	MD14INTA1009	3 500 000	3 500 000	1	1
Всего		5 000 000			

Таблица №2 Показатели объемов сделок с корпоративными цennыми бумагами в январе – октябре 2018 – 2019 гг.

январь – октябрь	Регулируемый рынок		Многосторонняя торговая система (МТС)		Вне регулируемого рынка или МТС		Всего вторичный рынок	
	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев	единиц	млн леев
2018	265	1 899,21	79	45,04	6505	2003,25	6849	3947,50
2019	145	3 253,01	42	2,16	4218	1917,09	4405	5172,26

Таблица №3 Добровольные предложения о получении контроля над цennыми бумагами в октябре 2019 г.

Решение НКФР	Дата опубликования в Monitorul Oficial	Наименование оферента	Данные о ЦБ, составляющих объект предложения			
			Наименование эмитента	Номинальная ст.ст., леев	Предложенная цена, леев	Кол-во акций, составляющих объект предложения
№49/2 от 15.10.2019	18.10.2019	LAXVA COM SRL	SA FULGER S. T.	2,00	2,03	208 892
№50/1 от 21.10.2019	25.10.2019	Браилица Григоре	SA SUCCES-COM	10,00	39,73	4 325

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 2 декабря

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

АВТОРИЗАЦИЯ

- Одобрена кандидатура Владимира Долги в качестве должностного лица (актуарий компании) страховой компании GALAS SA и Страхового-перестрахового общества MOLDCARGO SA.
- Разрешена регистрация в Реестре страховых агентов и агентов банкашуранс AEI CREDITE DIN BARABOI.
- Одобрено переоформление лицензии MOLDASIC SA, выданной на неограниченный срок на право осуществление деятельности в сфере страхования (общее страхование), путем замены приложения к лицензии с включением 15 Класса «Страхование гарантий», с условиями страхования контрактных гарантов.
- Одобрено решение назначить Павла Кацер на должность исполняющего обязанности исполнительного директора Профессиональной ассоциации BIROU NAȚIONAL al ASIGURĂTORILOR de AUTOVEHICULE;
- Утверждено заявление об обязательном отзыве, направленное акционерам SA FULGER ST оферентом SRL LAXVA COM, предметом которого являются 118304

простые именные акции, выпущенные SA FULGER ST.

- Одобрена регистрация в Государственном реестре ценных бумаг, в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью, записей об исключении ценных бумаг, выпущенных ранее SA Farmacia REMEDIUM FARM-306, в количестве 130031 простой именной акции.

- Одобрена выдача трастовым компаниям BV FIDUCIAR INVEST SA и ECON-RENAŞTERE SA предварительного согласия на приобретение государственных ценных бумаг.

- Утверждена цена продажи согласно актам переоценки ценных бумаг, которые принадлежат доверительным управляющим BV FIDUCIAR INVEST SA, ECON-RENAŞTERE SA и COMPANIA FIDUCIARĂ A FEROVIARILOR SA, и которые выставляют на продажу в порядке, установленном законодательством.

- Разрешена государственная регистрация изменений, внесенных в устав AEI MIHĂILENI (утвержденных на повторном внеочередном общем собрании членов от 27.10.2019).

НАДЗОР

- Акт о решении Совета общества компании SA MOLDASIC от 25.10.19 о созыве 6 декабря 2019 года внеочередного общего собрания акционеров.

Пресс-служба НКФР

О некоторых неsekretных платежах

Сейчас бурно обсуждают бюджетно-налоговую политику, финансовую «конституцию» страны, Закон о бюджете – повсюду возникают споры, противоречия, предложения, удовлетворение и, конечно, недовольство. Ведь речь о деньгах, одни отдают, другие получают, а достаточно многочисленная категория отдает, чтобы потом получить.

Не будем играть словами – речь о противоречивых мнениях относительно налогообложения сектора HoReCa. Этот вопрос разделил общество на два лагеря, один из которых – работники и работодатели этого сектора.

Судя по всему, и мы должны обсудить, что последует за сохранением нынешней ставки НДС или возвратом к предыдущей. Нет, коснемся именно HoReCa. Есть аспект или элемент этого бизнеса, о котором все знают, но молчат, особенно в учреждениях, которые разрабатывают и внедряют налоговую политику в Республике Молдова. Это – чаевые.

Чаевые – это некоторая сумма денег, выплачиваемая сверх положенной оплаты за личную услугу, иногда речь может идти о получении чьей-то благосклонности или защиты. Но бухгалтерии в данном случае не имеют дела с «оплатой за чью-то защиту». А вот «оплата личной услуги» вполне часто вливается в формат налогооблагаемых платежей, правда, подход к этому вопросу различается в разных странах.

Сразу скажем, что в Республике Молдова чаевые не облагаются налогом. Более того, традиция оставлять деньги сверх означенной в чеке суммы расширяется. Деньги эти не передаются тайно, но и шума из этого никто не делает. Ясно, что через год-другой мы все-таки вынуждены будем заниматься этой темой всерьез.

Европа и с некоторых пор Румыния предлагают нам ряд моделей. Их надо анализировать, чтобы постепенно выйти на их уровень.

Как правило, обычай оставлять чаевые применяется по-разному в разных странах. Во многих случаях клиент оставляет заведению от 5 до 20 процентов от суммы чека. В арабских странах принято оставлять 35 процентов.

Есть страны, где чаевые включены в чек, но клиенты все равно ставят что-то оставлять дополнительно. Чаевые включены в чек в Аргентине, Франции и Бразилии, при этом нет нужды оставлять что-то дополнительно. В Финляндии

дании, Дании, Японии, Новой Зеландии, Китае чаевые не оставляют. А в Германии, Великобритании, Чехии, Хорватии, Канаде, Турции, Греции, Испании, России, США клиент оставляет от 10 до 20 процентов от суммы счета.

Хотя в ЕС стараются вводить общие правила, в вопросе о чаевых подходы разные. Законодательства Испании, Болгарии, Венгрии никак не регулируют этот вопрос, а во Франции, как мы уже отмечали, чаевые включены в счет, то есть в дальнейшем эти суммы направляются работникам, согласно законодательству. Они считаются доходом работодателя, и именно он платит налог с них.

Например, в Германии, Италии или Чехии компании включают либо в цену товаров, либо отдельной строкой в чеке «пошлину за услугу», составляющую от 10 до 15 процентов от суммы счета. Они становятся доходами компании и позже направляются работникам.

В некоторых штатах США предприняли попытки на законодательном уровне запретить чаевые. По новым правилам, введенным администрацией Трампа в 2017 году, чаевые поступают целиком работодателю, который решает, как их распределить между обслуживающим персоналом и работниками кухни. Он может и не распределять их на законных основаниях. Работник обязан декларировать доход от чаевых, и с него будет взят налог в размере 8%. Если зарплаты плюс чаевые не хватает, чтобы выйти на минимальный уровень дохода 7,25 доллара в час, работодатель добавляет деньги, чтобы обеспечить этот минимальный уровень. Работодатель собирает подоходный налог, налог соцстрахования и медицинский налог с доходов от чаевых, задекларированных работником.

Румыния предприняла попытку ввести эти платежи в сферу, регулируемую законом. В 2015 году был принят соответствующий указ с изменением некоторых нормативных актов, но спустя всего два месяца министр финансов за-

явил об отмене необходимости налогообложения чаевых, так как, «к сожалению, невозможно регулировать все аспекты этого процесса». Отмечалось, что несмотря на тот факт, что налогообложение чаевых было введено по просьбе бизнес-сообщества, его практическое применение наткнулось на почти непреодолимые трудности.

Другая попытка датируется 1 октября этого года. На этот раз чаевые отражаются в чеке, врученном клиенту. В чеке должна быть графа, предназначенная для того, чтобы клиент сам выбрал сумму чаевых. Примечательно, что сумма чаевых может составлять от нуля до 15 процентов от суммы чека. Затем клиент получает либо налоговый чек, либо тот же самый чек от заведения, чтобы полученные чаевые учили. Чаевые можно оставить и при безналичном расчете, а не только при наличных платежах. Важно отметить, что чаевые не являются обязательными. Экономическим агентам запрещено обуславливать в любой форме поставки товаров или услуг выплатой чаевых. Такие нормы применяются в барах и ресторанах. Что касается доставок на дом, законопроект предусматривает, что необязательно отражать чаевые в чеке. Суммы, полученные от чаевых, полностью направляются работникам. Вместе с тем они облагаются налогом, то есть работники получают их на руки чистыми после налогообложения. Компании обязаны сами установить при помощи внутренних положений процедуру и порядок распределения чаевых работникам.

Учитывая оборот в этом секторе на сумму около 15 млрд леев, можно предположить, что Министерство финансов положит в бюджет от 750 млн до 1,5 млрд леев. Сумма впечатляющая, игнорировать ее никак нельзя.

Власти считают, что в Республике Молдова реальная сумма оборота в этом секторе пока остается неизвестной. Более того, налоговый пост, установленный в столичном кафе, привел к росту продаж в четыре раза. Отсюда и невозможность знать сумму чаевых и, соответственно, рассчитывать размер налога. Очевидно, что проблема существует, и, несомненно, придется решать.

Константин ОЛЯНЮ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Нацбанк утвердил пять новых членов административного совета Moldindconbank

Исполнительный комитет Национального банка

Молдовы (НБМ) утвердил пять членов совета BC Moldindconbank SA (MICB). Это Николаос Барлажианис, Николай Николов, Анна Спину, Тамжид Хоссейн Басуния, Гээль Жерар дю Брей де Понтбриан.

Как передает агентство «ИНФОТАГ», в сообщении НБМ говорится, что новые члены совета MICB имеют богатый профессиональный опыт, который соответствует профилю деятельности и бизнес-модели Moldindconbank. Они обладают необходимыми навыками управления банком в соответствии с возложенными на них обязанностями. НБМ принял решение об отзыве некоторых временных администраторов MICB. Начиная с 2 декабря полномочия временных администраторов, выполняющих функции членов Совета банка, прекратятся. В то же время руководство правлением Moldindconbank будут осуществлять временные администраторы НБМ. Их срок полномочий остается в силе до 20 января 2020 г. В цитируемом сообщении говорится, что НБМ высоко ценит профессионализм, проявленный Гедрюсом Степонкусом, Сорином Андреем, Анной Георгиу и Еленой Пунгэ во время выполнения ими полномочий временных администраторов с 2016 по 2019 гг. Регулятор отмечает, что Moldindconbank работает в нормальном режиме, предоставляя все услуги, в том числе связанные с депозитными, кредитными и расчетными операциями.

Николаос Барлажианис (Греция) имеет опыт управления крупными компаниями, в частности, управления процессами реструктуризации, поглощениями, слияниями, эмиссиями ЦБ. Николай Николов (Болгария) обладает многопрофильным опытом участия в сфере бизнеса и консалтинга, инвестиционной деятельности, а также в сфере информационных технологий и энергетического сектора. Он 18 лет управляет несколькими компаниями в Болгарии. Анна Спину (Молдова) – доктор экономических наук, преподаватель университета в Международном свободном университете РМ. У нее более 20 лет опыта работы в академической сфере. Тамжид Хоссейн Басуния (Великобритания) на протяжении 10 лет был членом Совета директоров банков России. У него 38 лет работы в области аудита, связанного с частью команды PricewaterhouseCoopers.

Гээль Жерар дю Брей де Понтбриан (Франция) имеет докторскую степень по экономике, опыт работы в финансово-банковской сфере и смежных областях. В течение последних 10 лет он был членом совета директоров нескольких финансовых организаций, в том числе крупных банков Франции и Словении.

Находясь с октября 2016 г. под внешним управлением НБМ, Moldindconbank в последние годы демонстрирует самую высокую эффективность, обладая наивысшим значением рентабельности активов и капитала. Согласно анализу финансово-экономического журнала «Банки & Финансы», по итогам сентября 2019 г. показатели ROA и ROE у MICB составили 3,52% и 22,48% соответственно, что является самым высоким значением по банковской системе. Мажоритарным акционером MICB является фонд «Доверие» (Болгария), купивший у государства пакет акций банка в размере 63,89% акций более чем за 700 млн леев.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:

Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Главный редактор:

Геннадий Тудоряну

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115. (угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "VictoriaBank", SA., fil.11, Chișinău, BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком публикуются на правах реклами.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Налоговая и таможенная политика на 2020 год. Что предлагает Минфин?

Правительство одобрило налоговую и таможенную политику на 2020 год. Два года назад правительство объявило о том, что впервые будут установлены правила игры в налоговой и таможенной сфере на три года, с 2018 по 2020 гг. Это означает стабильность, ясность, предсказуемость и уверенность в том, что через год они не поменяются, а будут следовать курсу законодательного акта. Но первые изменения произошли уже после визита миссии Международного валютного фонда. Новое Правительство сохранило изменения и предложило новые в целях «обеспечения ясных, справедливых и конкурентных условий развития деловой среды, получения собственных доходов путем обеспечения уровня финансирования».

В итоге Министерство финансов предложило в проекте:

- ясные правила налогообложения, основанные на налоговой справедливости и доступности;
- обеспечение предсказуемости политики и законодательства, создание привлекательной инвестиционной среды;
- стимулирование некоторых экономических процессов;
- расширение налоговой базы.

Перечислим наиболее важные изменения в законопроекте.

- Введение нормы, четко предусматривающей право экономического агента на вычет по платежам для или в пользу работников, из которых были удержаны зарплатные налоги.

Участились случаи, когда экономические агенты производят выплаты работникам (помощь по случаю национальных праздников или дня рождения) или в их пользу (абонемент в спортзал и так далее), по которым экономический агент удерживает все зарплатные налоги. Налоговые инспекторы, однако, ставят под сомнение право на вычеты по этим расходам в налоговых целях при расчете подоходного налога для экономического агента. В результате введения данной нормы расходы сверх предела, установленного Правительством, составят расходы, по которым применяются вычеты в налоговых целях.

- Разрешение на вычет долгов на сумму до 1000 леев, чей срок погашения истек.

• Упразднение ограничения вычета амортизационных расходов в сумме до 200 тыс. леев для приобретаемых экономическими агентами автотранспортных средств, которые не используются в процессе производства или предоставления услуг.

В настоящее время Налоговый кодекс предусматривает ограничение суммы, разрешенной к вычету в налоговых целях по амортизационным расходам в сумме до 200 000 леев, используемых в иных целях, кроме как в качестве основных средств в основной деятельности, чья амортизация является составной частью суммы продаж. Предлагается исключить ограничение, что обеспечит большее сближение суммы расходов в финансовых целях и сумм в налоговых целях.

• Включение в перечень необлагаемых налогами доходов сумм, выплачиваемых в Фонд компенсации инвестиций.

Согласно Закону о рынке капитала №171/2012, цель Фонда компенсации инвесторами заключается в компенсации физическим лицам – клиентам инвестиционных обществ в случае неспособности инвестиционных обществ возвратить денежные средства и/или финансовые инструменты клиентов, переданные инвестиционным обществам в ходе оказания инвестиционных и смежных услуг.

Также, в случае неспособности инвестиционных обществ возвратить денежные средства и/или финансовые инструменты клиентов, Фонд выплачивает каждому потерпевшему клиенту компенсацию в размере, не превышающем 6000 леев. Таким образом, как и в случае положений о компенсации убытков по банковским вкладам,

которые согласно Налоговому кодексу считаются необлагаемыми налогами источниками дохода, предлагается ввести аналогичную налоговую норму и для компенсаций, выплачиваемых из Фонда.

• Изменение режима налогообложения пожертвований.

В последнее время широко обсуждается вопрос налогообложения пожертвований, а также порядок регулирования механизма налогообложения. В связи с этим, в том числе по просьбе предпринимателей, требуется уточнить положение о налогообложении пожертвований, сделанных экономическим агентом, в зависимости от его формы.

Лицо, осуществляющее дарение в форме денежных средств (за исключением пожертвований, сделанных в благотворительных целях и в целях спонсорской поддержки, указанных в части (2) статьи 36), рассматривается как лицо, получившее доход в размере суммы подаренных денежных средств (ст. 21 часть (4) Налогового кодекса). Предлагается ввести норму, согласно которой, если экономический агент делает пожертвование в форме имущества, эта сделка будет считаться продажей имущества.

В таком случае экономический агент будет обязан увеличить налогооблагаемый доход.

Кроме того, предлагается изменить режим налогообложения для физических лиц, делающих пожертвование. В настоящее время физические лица, осуществляющие пожертвования, должны включать в доходы сумму пожертвования, превышающую налогооблагаемый доход, что, соответственно, облагается налогом в размере 12%. Предлагается облагать налогом в размере 12% сумму пожертвования, превышающую совокупный доход.

• Расширение права выбора и применения режима амортизационных вычетов в целях налогообложения основных средств.

Как в налоговом периоде 2018 года, в 2019 налоговом году экономические агенты имеют право выбирать и применять систему налогового расчета амортизации в налоговых целях согласно методологии, применяемой до 2018 года.

• Расширение на один год (до 1 января 2021 г.) освобождения от подоходного налога доходов, получаемых физлицами от процентов по банковским депозитам.

Согласно законодательству, не облагаются налогом до 1 января 2020 года проценты физических лиц – резидентов по банковским депозитам, за исключением индивидуальных предпринимателей; корпоративным ценным бумагам в форме облигаций и ценных бумаг, являющихся инструментами денежного рынка, таких как сертификаты банковских депозитов и банковские векселя; вкладам на счетах ссудо-сберегательных ассоциаций, расположенных на территории Республики Молдова. Их налогообложение начинается с 1 января 2020 года может сократить сбережение денег и привести к снятию денежных средств с депозитов населения в лицензированных банках, а также привести к недостаткам в процессе кредитования национальной экономики.

• Замена налогооблагаемой базы, приходящейся на налоговый режим для экономических агентов, субъектов сектора малых и средних предприятий с операционного дохода на совокупные доходы, за исключением некоторых категорий доходов (субсидии, проценты и др.).

В настоящее время к экономическим агентам, субъектам сектора малых и средних предприятий, не являющимся плательщиками НДС, за исключением крестьянских хозяйств (фермеров) и индивидуальных предпринимателей, применяется упрощенный режим налогообложения (подоходный налог на операционную деятельность). Этот налоговый режим заключается в применении налога в размере 4% на доход от операционной деятельности, без учета полученных расходов.

Но сюда не включаются доходы, полученные от продажи основных средств, нематериальных активов и т. д.

Предлагается расширить сферу применения налога в размере 4% путем замены в определении налогооблагаемой базы операционной прибыли на совокупную прибыль. В этом смысле объектом станет совокупная прибыль, полученная от предпринимательской деятельности.

Не будут облагаться налогом:

- доходы от субсидий;
- доходы от возмещения материального ущерба;
- доходы от излишков нематериальных и оборотных активов, выявленных при инвентаризации;
- доходы от погашения просроченных долгов перед независимыми лицами;
- доходы от дивидендов и участия в других субъектах;
- доходы от компенсации убытков, обраzuzvavshixya из-за природных бедствий и других исключительных явлений;
- доходы, полученные от возмещения или аннулирования некоторых процентных ставок и/или пени за задержку, составившие невычитаемые расходы при расчете налогооблагаемого дохода за период применения общего режима.

• Изменение срока оплаты НДС за услуги, импортированные по состоянию на 25 число месяца, следующего за месяцем, когда был осуществлен импорт или оплата услуг.

В рамках предпринимательской деятельности экономический агент приобретает услуги от нерезидентов Республики Молдова (например Facebook, Google) с их оплатой через карту. Налоговое законодательство считает такие сделки импортом услуг, подлежащим налогообложению НДС (20%).

Исходя из нынешней редакции Налогового кодекса, срок оплаты НДС в бюджет за такие услуги – это дата платежа нерезиденту. Часто такие платежи осуществляются автоматически путем прямого расчета. Поэтому налогоплательщики сталкиваются с проблемой ежедневного мониторинга снятия средств с карты и выполнения налоговых обязательств в сфере выплаты НДС.

В связи с этим предлагается, чтобы оплата НДС за импортированные услуги про-

водилась с момента импорта или момента оплаты, в зависимости от того, какой из них был первым. Налоговое обязательство по выплате НДС реализуется до 25 числа месяца, следующего после одного из двух событий: либо импорт, либо оплата.

• Применение НДС на электронные услуги, оказываемые населению экономическими агентами – нерезидентами.

Начиная с 1 января 2018 года Европейский союз унифицировал законодательство в сфере НДС, применяемое в странах ЕС, и ввел норму, согласно которой НДС оплачивается по месту нахождения потребителя услуг. До этого многие международные компании «мигрировали с рынка» в поисках более удобных налоговых юрисдикций с низкими ставками НДС, создавали там филиалы для проведения сделок с европейскими потребителями.

Предложение направлено на придание статуса субъекта, облагаемого НДС в Республике Молдова, нерезидентам, осуществляющим предпринимательскую деятельность и не обладающим организационно-правовой формой в Молдове, оказывающим услуги посредством электронных сетей физическим лицам – резидентам или поставляющим товары с использованием электронных устройств, упрощающих продажу товаров удаленно.

Согласно концепции, такая компания – нерезидент должна зарегистрироваться в Государственной налоговой службе, ежеквартально декларируя и оплачивая НДС за поставки услуг физическим лицам – резидентам.

• Освобождение от НДС без права вычета импорта и/или приобретения сырья, изделий, используемых в производстве тракторов и сельскохозяйственной техники.

В настоящее время согласно ст. 103 части (1) п. 271 Налогового кодекса, от НДС освобождаются без права вычета тракторы и сельскохозяйственная техника. Конечная цена местного трактора выше по сравнению с импортным из-за того, что в эту цену включены и расходы по выплате НДС на сырье, запчасти, услуги и так далее.

• Расширение налогооблагаемой базы акциза, применяемого на импортные автомобили с использованием прогрессивных ставок.

Налоговое законодательство предусматривает дополнительный акциз в 2% на автомобили, чья цена превышает 1,5 млн леев. В 2018 году за 79 таких машин в государственный бюджет поступило около 2 млн леев. Предлагается ввести дополнительный акциз.

• Отмена обязательства регистрировать налоговые фактуры в Общем электронном реестре налоговых фактур.

• Введение единого срока декларации и оплаты налога на недвижимость до 25 сентября.

• Освобождение от пошлины на товары, экспортируемые путем почтовых отправлений, сумма которых не превышает 1000 евро.

Законопроект о бюджетной и налоговой политике на 2020 года направлен на рассмотрение Парламенту.

Влад БЕРКУ